

Tudományos Diákköri Konferencia

Pelei Netti

2023.

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Pedagógiai Kar

**Népi játék, néptánc integrálása az
általános iskolákban**

Konzulens:

Virágné Dr. Juhász

Nyitó Klára PhD.

Készítette:

Pelei Netti

tanító szak,

nappali tagozat

2023.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	1
2. Kutatás célja.....	2
3. Hipotézisek és kutatási kérdések megfogalmazása.....	3
4. Alkalmazott módszerek.....	4
5. Szakirodalmi áttekintés.....	7
5.1. Néptánc fogalma.....	7
5.2. Néptánc története.....	8
5.3. Néptánc jelentősebb képviselői.....	12
5.4. Jelentősebb néptáncgyűttek az 1940-es évektől.....	14
5.5. Néptánc az általános iskolákban.....	16
5.6. Néptánc hatása a képességek készségek fejlődésére.....	17
5.7. Néptánc megjelenése az általános iskolai képzés alapidokumentumaiban.....	20
5.8. Néptánc oktatási és foglalkozásvezetői képzések napjainkban.....	21
5.9. Néptáncoktatás a gyakorlatban.....	23
5.9.1. Jászberényi Nagybaldogasszony Katolikus Óvoda, Kéttannyelvű Általános Iskola és Gimnázium.....	24
5.9.2. Jászágó Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola:...	27
5.9.3. Tanmenetkészítés általános iskola első -és második osztály számára.....	29
6. Hipotézisek kiértékelése.....	32
6.1. Első hipotézis.....	32

6.2.	Második hipotézis.....	38
6.3.	Harmadik hipotézis.....	40
7.	Kapott eredmények összefoglalása.....	45
8.	Összefoglalás.....	48
	Irodalmi jegyzék.....	51
	Forrásjegyzék.....	52
	Mellékletek.....	55

1. Bevezetés

Életem egyik legmeghatározóbb élménye az volt, amikor mamám elvitt az első néptánc órára a Mátra Honvéd Kaszinóba. Egy idegen bajuszos férfi fogadott, aki azt mondta megnézi, mit tudok, és ennek függvényében eldől van-e helyem a tánccsoportjában. Szerencsére a válasz nagyon pozitív volt, hiszen akkor most nem lennék ott, ahol vagyok. Így kezdtem el háromévesen táncolni a mai Gyöngyösi Tomory Gábor Néptánciskolában. Ez a korszak, személyes okok miatt nem volt egyszerű számomra, de egy olyan közegbe kerültem, ahol mindig jó kedvem volt.

Voltak gáláink, amikor megmutathattuk a nagy közönségnek mit tanultunk. A tavaszi gálán minősítést is kapott minden tánccsoport, amit felkért szakemberek értékelték. Amikor én óvodás, kisiskolás korosztályú voltam, olyan koreográfiák voltak, amikben volt egy kis játék, tánc, csúfolódás, de ami számomra fontos, hogy egyedül, önállóan szerepelt minden csoport. Nekünk kellett minden problémát megoldani, emlékezni és figyelni egymásra. Voltak tévesztések, rossz oldalon álltunk, nem jó folyamatot táncoltunk, de jót neveltünk, átszaladtunk a színpad másik végébe és már ment is a tánc.

Felnőttünk, de célunk ugyanaz maradt. A néptánc az az egyetlen dolog, amit eddigi életem során folyamatosan csináltam. Annyira a részemmé vált, hogy most már nem tudnám abbahagyni. Ahogy teltek az évek, egyre jobban éreztem azt, hogy én is olyan szeretnék lenni, mint táncoktatóm, Gábor bácsi. Szeretnék néptáncot tanítani gyerekeknek és megszerettetni velük a hagyományokat, a tánccal járó érzéseket, megmutatni mennyi lehetőséget, pörgést rejt magában.

2. Kutatás célja

Leendő pedagógusként fontosnak tartom, hogy minél több, színesebb módszereket és eszközöket használjunk fel tanításunk során. A gyerekeket több irányból többfajta inger éri, ezáltal nagyobb esély van a tananyag sikeres rögzítésére.

Napjainkban is egyre több tanítási módszert, eszközt alkalmaznak az emberek. A népi játékok, néptánc is egy kutatott módszere a gyerekek személyiség fejlesztésére, csak nem vált tudatosan elterjedté az oktatásban. Amikor fogó játékokat, métát játszunk a gyerekekkel, vagy tojást festünk, mind-mind a népi játékainkhoz, néptánchoz, magához a néphagyományápoláshoz csatlakozhatunk vissza, csak ebbe kevesen gondolkodnak bele. Úgy gondolom, hogy ennek tudatos alkalmazásában rejlik a megoldások egy része. Ehhez pedig az szükséges, hogy a tanítók is tisztában legyenek, legyen ismeretük a népi játékokról, annak módszertanáról, fejlesztési felhasználásáról. Így nem csak testnevelés órákon, de akár tantárgyi koncentrációként is lehet alkalmazni.

Összességében az a célom, hogy felhívjam a téma aktualitására és jelentőségére a figyelmet, illetve, hogy a tanítók figyelmét is felhívjam a népi játékok, néptánc gyerekekre gyakorolt fejlesztési lehetőségeire. Kutatásom során a fent említett célok megvilágítására, elérésére kerestem lehetőségeket, hogy milyen feltételek hiányoznak, szükségesek ahhoz, hogy az általános iskolákban sikeresen lehessen integrálni a népi játékokat, néptáncot.

Fontosnak tartottam továbbá azt is, hogy személyes tapasztalatokat gyűjtsek, ezáltal személyes véleményt tudjak formálni a témával, illetve annak fontosságával kapcsolatban. Kutatásom részét képezi Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében tartott foglalkozásim és abból levont következtetések, tapasztalatok, illetve ennek hatására, és a szakirodalmi áttekintéssel alátámasztva készítettem el saját tanmeneteimet, első -és második osztály részére. Az első két év nagy mértékben megalapozhatja a gyerekek hozzáállását, motivációját, későbbi kapcsolatát a néptáncsal, emellett fizikai- és szociális fejlődési lehetőségeket is biztosít a gyerekek számára, mindezt játékos formába ültetve. Tanmeneteimet, foglalkozásimat ezek figyelembevételével készítettem el.

3. Hipotézisek és kutatási kérdések megfogalmazása

1. A tanítók körében elterjedtebb lenne a népi játékokkal, néptáncsal kapcsolatos képzések, ha lenne rá megfelelő támogatás.

Úgy gondolom, ahhoz, hogy a népi játékokat, néptáncot és annak értékközvetítő fontosságát, megfelelően át tudja adni egy tanító, mindenképpen szükséges valamilyen gyakorlatorientált és gyermekközpontú képzést elvégezni.

2. Megválaszolandó kérdésként fogalmazódott meg bennem, hogy az általános iskolában dolgozó tanító pedagógusok fontosnak tartják azt, hogy a népi játékoknak, néptáncnak helye van napjaink oktatási rendszerében.

Ahhoz, hogy az első hipotézisemben említett anyagi és időbeli támogatást megkaphassák a tanítók, egyik megoldásként szolgálhatna az, hogy a pedagógusok oktatási rendszerébe beépítenék, akár kötelezően választott, akár szabadon választott tantárgyként, a népi játékok, néptánc oktatását.

3. Felmerült bennem az a kérdés is, hogy a néptáncnak a megjelenése, az általános iskolás korosztályban, kiknek az együttműködésével és párbeszédével valósulhat meg.

Feltételezem, hogy a pedagógusok, a szülők és a néptáncoktatók együttműködésével lehet a népi játékok, néptánc által eredményesen fejleszteni, és hagyományápoló nemzedékké nevelni a gyerekeket, és ebben az iskola fontos helyszín lehet.

4. Alkalmazott módszerek

Kutatási témámat, kvalitatív és kvantitatív módszerekkel dolgoztam fel, minél részletesebben feltárva ezzel a célcsoportok kapcsolatát a néptáncsal, az általános iskola alsó tagozatán. Interjú és kérdőíves módszereket alkalmaztam, célcsoportjaim a tanítók, szülők, csoportvezetők, képzésvezetők voltak.

Kérdőíves felmérésem célcsoportjai:

- magyarországi tanítók
- Heves -és Jász-Nagykun-Szolnok - vármegyei szülők

Tanítóknak szánt kérdőívem megosztottam:

- zárt Facebook csoportokban
- privát üzenetként

Tanítói kérdőívem érintett témái:

- általános adatok felvétele
- tanítók oktatási intézményükben megjelenő néptáncsal való kapcsolatuk
- az iskolai csoportok szervezési és működési adatai
- népi játékok, néptánc fejlesztő hatásai,
- tanítók, néptáncsal való általános meglátása, véleménye

A szülőknek szánt kérdőívem megosztottam:

- privát üzenetként,
- e-mail formájában a szülőknek

- e-mail formájában oktatási intézményeknek

A szülői kérdőív érintett témái:

- általános adatok felvétele
- gyermek néptáncsal való kapcsolata
- szülő néptáncsal való kapcsolata
- szülők néptáncsal való általános meglátása véleménye

Az interjú módszerem célcsoportjai:

- tanítók
- szülők
- néptáncoktatók
- foglalkozásvezetők

Érintett témák:

- néptáncsal való kapcsolata
- szervezési, működési egységek
- néptáncsal való általános meglátása véleménye

Kutatásom kiegészítésére szolgáló mellékletek:

- Tanítóknak szánt kérdőív (lásd 2. számú melléklet)
- Szülőkkel készített kérdőíves felmérés (lásd 3. számú melléklet)
- Tanító néptáncpedagógusokkal készített interjú (lásd 4. számú melléklet).

- Szülőkkel készített interjú (lásd 5. számú melléklet)
- Néptánc oktatókkal készített interjú (lásd. 6. számú melléklet)
- Népi játék, néptánc oktató képzésvezetők interjú lásd 7. számú melléklet)

Összességében kutatásomban egyaránt megjelenik az országos szintű felmérés a tanítók részéről, emellett a szülői, csoportvezetői minták kifejezetten Heves vármegyét és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyét is érintették. A kérdőívek zárt csoportokban futottak, illetve kifejezetten olyan személyeknek, akik a témában érintettek. Az interjú alanyok szakmaiság és hozzáértés figyelembevételével kerültek kiválasztásra.

Továbbá strukturálatlan megfigyelést végeztem a Jászberényi Nagyboldogasszony Katolikus Kéttannyelvű Általános Iskolában, ahol 16 foglalkozást tartottam, testnevelés óra keretein belül, illetve a Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában 2 foglalkozást tartottam a gyerekeknek, egy nyári tábor keretein belül. Célom az volt, hogy betekintést nyerjenek a gyerekek a népi játékok, néptánc világába, illetve, hogy a lehető legszemélyesebb tapasztalattal is rendelkezzek kutatásom során, ezzel is erősítve hitelességét.

Tapasztalataim összefoglalásaként készítettem el, első- és második osztályra egy-egy tanmenetet, melyben a szakirodalomban olvasottakat és saját tapasztalataimat használtam fel, Marcisné Kövér Katalin általános iskolai tanító segítségével. (lásd 8. és 9. számú mellékletek)

5. Szakirodalmi áttekintés

Ahhoz, hogy egy témát a lehető legmélyebben feltárjunk, fontosnak tartom, hogy különböző források által tájékozódjunk. A már ismert tények függvényében, képesek lehetünk új dolgokat megvilágítani, más szemszögből is bemutatni egy témát, jelen esetben a népi játék, néptánc fontosságát. A szakirodalmak nyújtanak segítséget abban, hogy mik azok az ismeretek, amelyeket már tudunk, hiszen a néptáncnak van jelentése, célja, múltja, jelene és jövője is. A paraszti kultúrában a tánc, az élet szerves részének számított, aki élt és mozgott, az ismerte a néptánc kultúráját, mozgásanyagát (Lévai, 2019). Manapság már nem képez ekkora jelentőséget az életünkben. Ahhoz, hogy rájövünk ennek az ok-okozati összefüggéseire, meg kell vizsgálnunk a néptánc jelentőségét, jelen esetben az általános iskolás korosztálynál és azokat az elemeket, amelyeket átörökítettünk hétköznapijainkba. Kutatásomban elsősorban a magyar nyelvű szakirodalmakat részesítettem előnyben, mivel úgy gondolom ebben a témában, a legmérvadóbb adatokat a magyar nyelvű könyvek, folyóiratok, online források adhatják.

5.1. Néptánc fogalma

A néptánc egy hétköznapijainkban használt fogalom. Véleményem szerint mindenkinek, aki ezzel a témával vagy bármely részével foglalkozik ismernie, kell mit jelent a tánc, néptánc. Céljainkat, terveinket, módszereinket ennek ismeretében tudjuk megfogalmazni. A néptánc fogalmát, sokan és sokféleképpen fogalmazták már meg.

Manapság, ha valamilyen fogalmat szeretnénk meghatározni, kiinduló pontként, a Wikipédiában keresve a néptáncról, ezt olvashatjuk:

„A magyar néptánc a magyar népművészet egyik ága, ének- vagy hangszerkísérettel előadott ritmikus mozdulatsor. Eredeti kultikus szerepén kívül lehet játékos, jelképes vagy szórakoztató jellegű.” (Wikipédia, 2021)

A sok elolvasott szakirodalmat megismerve, ezeket összegezve én a következőkben látom a néptánc fogalmát: a néptánc nevében is benne van, hogy a népek táncait foglalja össze, melyek alkalmakhoz, rítusokhoz kapcsolódtak. Ez is mutatja, mennyire sokféle tánc van jelen az életünkben. A magyar néptánc alatt sem érthetünk egy fajta táncot. Tájégségenként is változó, de ugyanakkor emberenként is változik.

Bólya Anna Mária fogalmazza meg A tánc történet-oktatás tartalmi kérdései című írásában azt, hogy ma, mit is értünk néptáncra. A néptánc egy szűkebb társadalmi közegből elindult táncanyag, amely többféle transzformáción, refolklorizáción megy keresztül, melynek végeredménye a közönségnek bemutatott színpadi előadás. (Bólya, 2021).

Ennek értelmében a néptánc egy koreográfiaközpontú koncentrációt és fegyelmet igénylő „munka”. Cél, hogy minél sikeresebb koreográfiákat tegyünk a nézők elé, és minél több díjat nyerjünk egy versenyen (Lévai, 2019). Ennek oka lehet az emberek értékrendjének folyamatos változása. Ma már, mindenki az elismerésre és a sikerre éhezik. „A cél szentesíti az eszközt”. Célunkat viszont magunk tűzzük ki. A néptáncnak is vannak céljai, amit, mi vezetők fogalmazunk meg, egyéni szempontrendszer alapján.

Kodály Zoltán céljait, a néptánc és a népi kultúra fókuszában helyezte el. A gyerekek, fiatalok, úgy szerezhettek komplex tudást a néptáncról, ha megismerkednek táncaikkal, hagyományaikkal szokásaikkal, viseleteikkel. Igazán, csak így értheti meg valaki egy nép mozgáskultúráját, énekeit, ha aktív befogadója a néptánc történetének. (Virág, 2014)

Véleményem szerint a néptánc célja a hagyományok és a kultúra éltetése. Régen nem kellett néptáncot tanítani, mindenki elsajátította innen – onnan, része volt az emberek hétköznapijainak és ünnepnapjainak. Nem egy koreografált művészi produkció volt, hanem egy életérzés, ami boldoggá tette őket. Napjaink hagyományörző, művészeti iskolái próbálják a régen természetesnek vett szokásokat újra feleleveníteni és mindenki számára elérhetővé tenni. A néptánc nem csak mozgás, van múltja, jelenje és jövője is. Közösségformáló erején kívül, sok más pozitív tulajdonsággal is bír, melyben, a későbbiekben, kutatásomban részletesen beszámolok. (Lévai, 2019).

5.2. Néptánc története

A néptánc történetével sok szakirodalom foglalkozott már. A legérzékletesebben Ortutay Gyula Magyar Néprajz című írásának néptáncról szóló fejezete foglalja össze, amely 1979-ben jelent meg a Corvina Kiadó gondozásában, ma már digitalizált formában is elérhető. Érzékletesen, olvasmányosan írta le a néptánc iránti tudományos érdeklődés kialakulását, amely a 18-19. század fordulójára tehető. A nyelv, a népköltészet, a népzene, a népi kultúra iránti fokozott érdeklődés kialakulása, hatással volt a néptánc iránti figyelem, egyre erőteljesebb megjelenésére. Írásos emlékeinket a megjelent cikkek, versek, tanulmányok,

regényrészletek adják. (Csokonai Vitéz Mihály, Garay János, Arany János stb.) Jellemzően a tánc egyéni és páros formái jelentek meg, többek között: botoló, legényes, karikázó, csárdás. Megjelenéséről a templomi táncokat tiltó iratokból tudunk tájékozódni. A néptáncnak a templomkertek, szertartások alatti vigadozások adtak helyszínt, annak ellenére, hogy az egyház megvetette, sőt ördögtől valónak, démonok által megszállottaknak nevezte az állarcban táncoló embereket. Később, a 17. században a királyi udvarok adtak helyszínt a néptáncnak. Itt kezdett szétválni a nemesség és parasztok tánca. A nemesség az európai táncokat követte, míg a paraszti társadalmi réteg, inkább a hazánkban hagyományos motívumokat táncolták. Mindkét társadalmi rétegben megjelent a körtánc, melyet napjainkban az azonos neműek által, énekszóval kísért tánc őriz (női körtánc). A középkori táncokhoz sorolhatók a halotti táncok is, amely a halál komor hangulatát idézte fel. Ide tartoznak még továbbá, a temetésen és a halotti toron eljárt táncok is (Arcanum, 2022).

A 16. és 17. században jelent meg a hajdútánc vagy másnéven juhásztánc. Részét képezi a katonai funkciókkal bíró párbajtáncok, csatatáncok, huszár és -fegyvertáncok. A páros vagy más néven tapogató táncokat is erre az időszakra lehet tenni. A lengyel mazurka és polonaise (háromnegyedes lüktetésű tánc) is ekkor indult útjára. Európáról másolt magyar táncok is megjelentek, ilyen például az egeres, lapockás, süveges táncok (A Páros Csillag, Búvár Kund, Kiscsillag és Ezüstszekér néptánc-csoport – 2008). A század második felétől, egyre pontosabb képet kapunk a néptáncokról. Ebben az időszakban, jelentős számban jelennek meg a zenetörténeti, tánc történeti kutatások, elemzések, a Magyar Nyelvőr, Magyar Nyelv nyelvészeti folyóiratokban. (Ábrányi Kornél, Bartalus István, Káldy Gyula, Fabó Bertalan). Az Etnographia évfolyamaiban sorra jelentek meg néptánc történeti elemzések, néptáncokkal kapcsolatos kutatások: kállai kettős, csürdöngölő, boricatánc (Résző Ensel Sándor, Zajzoni Rab István, Orbán Balázs, Lázár István, Moldován Gergely, Horger Antal, Kálmány Lajos) (Arcanum, 2022).

Réthei Prikkel Marian volt, azaz ember, aki elkészítette a magyar táncok összefoglalását, a zenei, formai és nyelvi vonatkozásokra támaszkodva. Ekkor még a táncfolklorisztika nem volt jelentős. Réthei Prikkel Marian néptáncgyűjteménye és Seprődi János szülőfalujáról készített példaértékű zenetörténeti gyűjtése is a Kodály Zoltán és Bartók Béla előtti eredményeket foglalja magában. Azonban Kodály Zoltánnak és Bartók Bélának is szerepük volt a néptánc kutatásban. Bartók Béla posztumusz munkája tükrözi ezt a

legjobban, amelyben a román népzene és néptánc ugyanakkora jelentőséggel bírt munkájában. A néptáncsal kapcsolatos szemléletében a tempó és a ritmus fontossága mellett, a táncciklus fontosságára is felhívja a figyelmet (Arcanum , 2022).

Ekkor jelentek meg az első filmgyűjtések is, amely elsősorban Lajtha László nevéhez köthető. Megjelennek a páros táncok, csárdás, botolók, ugrósok, legényes, verbunk. Lajtha László, Gönyey Sándor és Molnár István táncgyűjtései a húszas évek végétől, a negyvenes évekig terjedő időszakot foglalja magába. A néptánc és a népzene rögzítésében jelentős szerepet játszott a Gyöngyösbokréta mozgalom, amely mindenki figyelmét a néptánc felé terelte. Ennek eredményeként közönség előtt előadott folklórműsorokat lehetett látni, kicsit színpadias formában (Arcanum, 2022)

Ebben a korszakban megjelenik már a kép és videó alapú forrásaink is. Mozgófilm, fonográf- és gramofonfelvételek, fényképek és elemzések, adatsokasága áll rendelkezésünkre. Kialakul a néptáncok lejegyzésére alkalmas Lábán-táncjelírás is, amely a későbbiekben kizárólagos módszerré vált. 1945-ig kevés ismert táncunk volt és még ennél is kevesebb volt a táncok elemző leírása. Molnár István volt az, aki érdemlegesen foglalkozott ezzel. (Arcanum , 2022).

A néptánc virágzása 1945 után következett be. Államilag támogatott ügy lett a Néptudományi Intézet és a Magyar Táncszövetség, Tálasi István, Ortutay Zsuzsa által. Később megalakult, a Népművészeti-Népművelési Intézet, az Országos Néprajzi Múzeum, az MTA Népzenekutató csoportja későbbi nevén Zenetudományi Intézet. Kettő együttes is alakult ebben az időszakban: Magyar Állami Népi Együttes, amely napjainkban is aktív együttes és a Honvéd Művészegyüttes (Arcanum , 2022).

Napjaink táncanyaggyűjteménye több mint, (MTA Zenetudományi Intézet, Országos Néprajzi Múzeum, Állami Népi Együttes) 170 ezer méter mozgófilmet őriznek, ami 15 ezer táncváltozat rögzítését jelenti, a községekből (szlovákiai, romániai és jugoszláviai magyar településeket is beleértve) (Arcanum , 2022).

Az elemzések során meg kell vizsgálni a néptánc, népzenei dialektusokat, és a társadalmi szerepeket. Ezek figyelembevételével lehet hiteles és helytálló gyűjtést végezni. Továbbá fontos összevetéseket, konklúziókat megfogalmazni az európai táncokkal kapcsolatban is, hogy tisztázott legyen a magyar néptánc szerepe és értéke az európai kultúrában. A

kutatások, illetve a tánc történettel foglalkozó fejezetekben is sok olyan táncmotívum megjelent, amely később a magyar néptánc jellegzetes táncformájává vált, pl.: csárdás (Arcanum, 2022).

Összességében teljes mértékben elmondható, a néptánc széleskörű utat járt be a teljes elutasítástól kezdve, egészen a mély táncelemző kutatásokig. A nagyjainkban ránk maradt gyűjtések, archív felvételek segítenek abban, hogy minél hitelesebben adja át egy-egy néptáncpedagógus azt a táncstílust, amit éppen tanít a gyerekeknek és ezáltal részesévé váljanak a magyar kultúrának, pár pillanatra vissza tudjanak röppenni egy „másik világba” (Arcanum, 2022). Köszönettel tartozunk a néprajz-néptánc kutatóknak, hogy gyűjtéseikkel, kutatásaikkal örökítették a néptánc mozzanatait. Legkiválóbb képviselője Martin György (1932-1983), szerint a tánc típus egy meghatározott tartalmi, formai és zenei keretbe tartozó táncváltozatok összessége. Eltérő földrajzi adottságok és hagyományok megjelenítése zenei, mozgásos formában, melyet a jellegzetes viselet és egyéb értékek tesznek még egyedibbé. Egy adott táncformával kapcsolatban sok mindent meg kell figyelni ahhoz, hogy megállapíthassuk, milyen táncformát látunk, táncolunk. Ennek függvényében beszélünk történelmi szempontból, régi és új stílusról (Sulinet Tudásbázis, 2022).

A régi stílusú táncokat, a férfi-fegyvertáncok, később az ugrós-páros táncok jellemezték a Kárpát-medencében. Az európai kultúra nagy hatással volt táncunkra, általa formálódott, a páros és -szóló táncok improvizációs formája. Zenei kísérete a népzene volt, mely 2/4-es ütembeosztású és 80-120-as metronómszámú, nyolcados alapritmussal. Két nagy csoportra oszthatjuk: dunántúli és északkelet-magyarországi eszközös pásztortáncokra és ugrósokra, és a fejlettebb szerkezetű erdélyi legényesekre, páros táncokra (Sulinet Tudásbázis, 2022).

Az új stílusú táncok kialakulására, nagy hatással voltak a gazdasági érdekek (jobbágyok paraszti polgárosodása) és a nemzeti öntudatosodás, amely függetlenségi törekvésekkel, az irodalom, nyelv, és ezáltal a tánc magyarosításával köthető össze. Ennek hatására olyan táncot kerestek az emberek, amely kifejezi magyarságukat, függetlenségüket. Erre legalkalmasabbnak a férfi-verbunkos-katona táncokat tartották. Szöllősy-Szabó Lajos 1840-ben készült "Körmagyar" c. koreográfiája is a verbunkos férfitáncokra épül. A 19. században jelentek meg lengyel és francia mintára a páros táncok, illetve ennek hatására a csárdás táncforma is. Végleges fokozatát: verbunk, lassú és-friss csárdásból álló

táncdialektusok, a század végére alakultak ki (Sulinet Tudásbázis, 2022). Ezt támasztja alá az alábbi táblázat:

Régi stílusú táncok	Új stílusú táncok:
Énekes leánykörtáncok	Magyar négyes táncok
Eszközös táncok (botoló, - kanász, - seprútánc)	Régi páros táncok (lassú-közepes-gyors tempójú forgatós táncok)
Ugrósok (Dunántúl, Duna-menti, Galgamenti, Mars (Kalocsa), Rábaközi dús, Alföldi ugrós)	Verbunk táncok (kör-szóló verbunk)
Legényes táncok	Csárdás táncok
Lassú legényes táncok és erdélyi legényes táncok	

1. számú ábra: Forrás: (Sulinet Tudásbázis, 2022)

5.3. Néptánc jelentősebb képviselői

Napjainkban több ezer archív felvételre lehetünk büszkék, amelyet a Magyar Tudományos Akadémia, Zenetudományi Intézet és a BTK Zenetudományi Intézet Néptánc Tudástárjában megtalálhatunk. A néptáncnak többfajta értelmezését is számon tarjuk. Ezt figyelembe véve sok jelentős képviselőnk van. Választásom azokra a fontos alakokra esett, akik nélkül nem beszélénk néptáncról, nézeteik mentén alakult ki, a mai néptánc, illetve azokról a jelentős adatközlőkről, akik az általános iskola alsó tagozatos táncanyagjaiban jelentősszerepet vállalnak.

Először Rábai Miklóst említeném meg (koreográfus, Kossuth érdemes művész) az 1951-ben alakult Magyar Állami Népi együttes vezetője. Nézeteit, az Ecseri lakodalmas című előadása összegezte: a néptánc színpadias bemutatásától el kell jutni egészen a népi balettig. Másnéven táncjátékot jelent, amibe a nem színpadi közeget, (hiszen régen szabadidő eltöltésére, hagyományok, szokások részét képezte, nem pedig a művészi táncok

voltak jellemzőek) próbálta a néző számára élvezhetővé, láthatóvá tenni. Ebben a műsorban jelent meg az úgynevezett triós műfaj és az ének-zene-táncok együttműködésének kísérlete. 1958-1961 között szviteken, zsánerképeken, mese- és történeti játékokon, balladákon és tánc-drámákon keresztül új formát, a népi balettet alakította ki (Arcanum -Magyar életrajzi Lexikon, 2022).

Ellentétes nézeteit Molnár István képviselte, koreográfus, néptáncutató, Kossuth-díjas művész. Az 1940-es évektől kezdett el foglalkozni a néptáncal. Fontosnak tartotta az eredeti táncok gyűjtését, de teljes mértékben az egyéni feldolgozás a szabad formálás híve volt. Ez a forma jelentősen elszakadt a hagyományos néptáncról. Táncanfolyamokat, táncgyűjtéseket vezetett és saját tánctechnikát alakított ki. Előadásai a népballadákra írt néptánc jellemezte (Arcanum -Magyar életrajzi lexikon, 2022).

A második generációt Györgyfalvy Katalin, Szigeti Károly, Kricskovics Antal, Novák Ferenc, képviselték. Koreográfiáiban megjelentek az egyén és a közösség egyre komolyabb hangvételi problémái, amelyet a néptánc modern, expresszív nyelvén keresztül mutattak be. A színpadon bemutatott idillikus zsánerképek helyét átvette a komoly politikai és társadalmi kérdésekre keresett válaszok, ellenállás bemutatása. (Szigeti Károly-Lakodalmas című koreográfiája). Kricskovics Antal, koreográfus, Erkel Ferenc-díjas művész koreográfiáinak különlegessége az volt, hogy ő kifejezetten kör- és lánc táncok ritmikai variációival színesítette koreográfiáit. Egyrészt korlátnak, másrészt egy új táncformának tekinthetjük. Györgyfalvy Katalin, táncosnő, koreográfus, pedagógus célja, a zenei formák átültetése volt a táncszínpadra. Novák Ferenc, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas és Erkel Ferenc-díjas magyar koreográfus, rendező, etnográfus. Felesége Foltin Jolán táncművész, koreográfus és rendező. Az irodalmi élet színházi, táncos előadássá formálása jellemezte koreográfiáit, hisz ebben az időszakban (1980.) egész Európában a táncszínház mozgalom volt jellemző (Alpár, 1994).

Utolsó személy, aki a néptánc, színháziasításában, a nézők számára elérhető előadásokat készített Tímár Sándor, aki teljesen másképp gondolkodott a néptánc megújulásáról. Koreográfiái meghatározottak, minden szólam és annak aránya beállított volt, mégis összességében egy természetes kisugárzást adott a nézőnek. A napjainkban vett néptánc értelmezése, talán az ő nézeteihez, koreográfiához áll a legközelebb. (Szegényes és

Pontozó című koreográfiája) Mintha elmennénk egy falusi bálba és jól éreznénk magunkat. (Táncélet.hu, 2003)

Véleményem szerint a fent említett emberek, nézeteik jelentős hatással voltak arra, hogy a néptánc napjainkban azzá fejlődhessen, ami. Kutatásomban, azt is vizsgálom, hogy a pedagógusok és a szülők szerint, milyen általános véleménynel bír a néptánc (Fuchs, 2020).

Napjainkban a néptánc szellemét Zsuráfszky Zoltán a Magyar Nemzeti Táncegyüttes vezetője őrzi, célja a hagyományok, korra jellemző témák, kérdések megjelenítése táncszínházi formában. Produkcióik a hagyományos néptáncok megjelenítésétől egészen a mesék világágáig elér. (Magyar Nemzeti Táncegyüttes, 2022)

Mihályi Gábor a Magyar Állami Népi Együttes együttesvezetője azt vallja, hogy a társulat egy kultúra létrehozója. A tradíció és modernitás figyelembevételével működik, hiszen a hagyomány napjainkban is jelen van és halad a korrallal. Úgy vélem saját véleményén keresztül lehet a legjobban megérteni, mi az együttes működésének a célja. (Hagyományok Háza, 2022)

Végül fontosnak tartom megemlíteni Balatoni Katalint, aki az Így Tedd Rá! program vezetője. Célja a kultúra és a tánc átadása, játékos, élvezhető formában, mind a gyerekek, mind a felnőttek számára. Továbbá képzései által, lehetőséget ad a pedagógusoknak arra, hogy ők is továbbadhassák a kultúrát és a táncot a gyerekeknek. (Balatoni, Így Tedd Rá!, 2017)

5.4. Jelentősebb néptáncgyüttesek az 1940-es évektől

A parasztság folyamatos változása következtében egyre nagyobb volt az igény arra, hogy összegyűjtsék a fellelhető népi hagyományokat, táncokat, mely végül a Gyöngyösbokrétá mozgalomban teljesedett ki. Évente Szent István napján a fővárosi tánccsoportok előadhatták táncaikat, hagyományaikat. Ez ösztönzőleg hatott az emberekre, nagy szerepet játszott a néptáncgyüttesek megalakulásában. A második világháború után bontakozott ki leginkább a néptáncmozgalom, melyet támogatott az állam, a honvédség a belügyminisztérium, illetve egyéb szervezetek. A megalakult táncgyüttesek, a néprajzi hitelesség, a stilizált színpadi tevékenység és egyéb táncstílusok, mint például a balett bevonásának arányában különböztek (Arcanum-Magyar Néprajz, 2022).

Az 1950-es évek vezető együttese volt a Honvéd Művészegyüttes, amely, 1949-ben alakult meg, tánckarból, szimfonikus zenekarból és férfikórusból állt. Az együttes első vezetője Szabó Iván volt, utána periódusok voltak a vezetőket illetően. Ismert koreográfiái közé tartozik az Órségen a bécsi Burg előtt, és a Reggel a táborban című koreográfia. Az együttes életében a balett táncművészet is megjelent, ezáltal a legfelkészültebb együttesnek tartották akkor a Honvéd Művészegyüttest, külföldi meghívást is kaptak. Később politikai okok miatt időszakosan feloszlatták, az 1950-es években szerveződött újra, mint kamaraegyüttes, mely Vadasi Tibor nevéhez fűződik. Végül Novák Ferenc vezetésével teljesedett ki a táncegyüttes, nagy szerepet játszott a táncfolklorisztikai kutatásokban és a táncszínházi törekvésekben. A Nemzeti Színházzal több közös produkciója is volt, mint például az István a király, Kőmíves Kelemen, Csíksomlyói passió (Magyar Színházművészeti Lexikon, 1994). Jelentős táncegyütteseink közé tartozik a Budapest Táncegyüttes 1958-ban alakult, később 2007-ben vonták össze a Honvéd Táncszínház társulatával. Több mint 50 éves múlttal rendelkezik, művészeti vezetője Molnár István volt. Legjelentősebb stilizált koreográfiái közé tartozik a Kapuvári verbunk és csárdás, a Dobozi csárdás és a népszerű Magyar Képeskönyv c. szvit. Később, jelentőssé váltak a Kodály Zoltán és Bartók Béla ihlette koreográfiák, mint például II. Magyar rapszódia, Allegro barbaro, Magyar képek, Marosszéki táncok. Működésük során több idegenforgalmi előadássorozatra is bekapcsolódott az együttes külföldön is. 1992-ben Zsuráfszky Zoltán lett az együttes művészeti vezetője (folkarchivum.hu,2022).

Nagyjainkban is jelentős szerepet tölt be az 1951-ben megalakult Magyar Állami Népi Együttes. Három kar alkotta: tánckar, énekkar és zenekar. Koreográfiai vezetője Rábai Miklós volt, aki, egynemű női vagy férfitáncokat, tájegységekre jellemző táncszvitet és népszokásokat bemutató kompozíciós koreográfiákat készített, amelyben a három kar együtt szerepelt. Irodalmi feldolgozást tekintve a drámaiságra törekedett, kortárs témájú produkcióban, a múlthoz való kapcsolódás játszott fontos szerepet. Az 1970-es években a Kárpát-medence tradicionális értékeire és a parasztság által fennmaradt tánc- és zenei hagyományokra fektette a hangsúlyt koreográfiáiban, mint szórakozási lehetőség. 1981-ben Tímár Sándor volt az a személy, aki a Magyar Állami Néptáncegyüttes vezetőjeként fontosnak tartotta, az eredeti néptánc, társastáncok való elsajátítását. Továbbá ebben az időszakban váltak népszerűvé a magyar táncműveletek. 1998-tól napjainkig pedig Mihályi Gábor az együttes művészeti vezetője, aki szintén az eredeti tánc megismerését tekintette koreográfiai alapjaként. Napjainkban a Hagyományok Háza ad otthont a

táncegyüttesnek (hagyományokhaza.hu, 2022). Az 1970-es évek közepén alakult meg a Népszínház Táncegyüttese, melynek koreográfusa Györgyfalvy Katalin. Jellemzően 10 párból állt az együttes, itt már a „gép zene” használata is megjelent. Az együttes repertoárjában, szigorúan a magyar néptáncot képviselő motívumok, táncok jelentek meg, melyben Györgyfalvy Katalin a társadalomra jellemző sorsproblémákat és konfliktusokat is megjelenítette. Nem rendelkeztek állandó székhellyel, turnézó társulat volt. Később megjelentek más stílusok, „happening szerű” műfajok beiktatása koreográfiájukba (Magyar Színházművészeti Lexikon, 1994)

5.5. Néptánc az általános iskolákban

Magyarországon az általános iskolákban nem jelent meg sokáig táncművészeti tevékenység. Azok, akik a néptánc iránt érdeklődtek a szabadidejükben, külön foglalkozásként tudták igénybe venni. A Nemzeti Alaptanterv nyitotta meg a tánc felé a kaput, a hon és népismereti- és tánc és dráma órák által, amely egy választható lehetőség volt az iskolák számára, hogy beépíthessék a helyi tantervükbe. Kezdetben ezzel a lehetőséggel nagyon kevesen éltek, a szakképzett pedagógusok hiánya miatt és az informatika iránti túlzott érdeklődés is háttérbe szorította a művészeti képzést.

A néptánc, mint tantárgy, a hagyományos oktatási formában nem jelenik meg. A Testnevelés kerettantervben jelenik meg kifejezetten a Testnevelés és népi játékok témakörben, illetve az Ének-zene kerettantervben a népdalok, népi játékok dalai és eljátszása során, azok ritmikai-dallami elemzésében, érintőlegesen. A 2020-as Nemzeti Alaptanterv lehetőséget adott arra, hogy a heti 5 testnevelésből kettőt néptánc oktatásra használjanak fel az általános iskolák. Ilyen formában jelenhet meg a néptánc, mint tantárgy. Ehhez tanmenetet, óratervezetet a pedagógusnak a feladata elkészíteni, erre vonatkozó utasítást, szabályozást nem tartalmaz egyik hivatalos okirat se, így a pedagógus a gyerekek képességeit figyelembe véve személyre-, csoportra szabott tanmenetet tud készíteni, lehetőséget adva az egyéni differenciálásra. Kutatásom részét képezi saját néptánc tanmenetem elkészítése is (A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról, 2020).

A néptáncnak nincsen olyan szegmense, amelyet a neveléshez és az oktatáshoz ne lehetne kapcsolni. Legjelentősebb szerepe a testtudat és zenei nevelés megfelelő kialakításában van, de kutatási kérdőívemben azt is vizsgálom, hogy a néptáncot, hogyan és milyen más

órákra lehet még integrálni. Nagy Ágnes táblázatban (1. Melléklet, 2. ábra) jól látható, hogy a néptánc, a gyerekek motoros-értelmi-kommunikációs-és érzelmi képességben jelen van. Kutatásomban, mind a pedagógusoknak, mind a szülőknek készített kérdőívemben felvettem, mit gondolnak gyermekük a néptánc által miben fejlődött a legjobban (Nagy, 2016).

Kun Katalin Alapkészségek fejlesztési lehetősége a népi játékok és a néptánc tanításával című kutatásában, DIFER mérés segítségével vizsgálta azt, hogy a néptánc minden alapképességre fejlesztő hatása van, ami megfelel az Oktatási Hivatal honlapján közzétett testnevelés tantárgy, kerettanterv követelményének (Kun, 2012). Általános iskola alsó tagozatán a 340 alapórából 32 óra áll rendelkezésre, Testnevelési és népi játékok témakörén belül arra, hogy a gyerekek megismerkedjenek a néptánc alapjaival. Kutatásomban ezzel kapcsolatban kitérek arra, hogy a magyar általános iskolák élnek-e a népi játék néptánc óra tartásának lehetőségével, illetve, ha nem, akkor ennek mi az oka (Oktatási Hivatal, 2020).

5.6. Néptánc hatása a képességek készségek fejlődésére

Véleményem szerint legjobban Kun Katalin, 2012-ben írt munkájában foglalja össze a néptánc alapkészségeire gyakorolt hatásait. Figyelembe veszi a gyerekek hozott képességeit és azok kialakulásának irányát és ezt társítja a néptánc azon részeit, amelyek segítségével szolgálhatnak erre, a lehető legjátékosabb formában.

Írásmozgás koordináció: A megfelelő íráskép kialakítását a nagy-és finommozgás koordinációja teszi lehetővé, amely 5-8 éves korban valósul meg. A népi játékok során az összekapaszkodások fejlesztik a gyerekek kézszorító erejét és fogástechnikáját, tehát a finommotorikus képességeket. A közös térforma kialakítása, (csigavonal, sor oszlop, kapu) segíti a gyerekeket a téri tájékozódásban, az ívelt rajzolásban, a füzetben és a vonalrendszerben való tájékozódásban.

Beszédhallás: Ez egy spontán folyamat, amely a beszéd, írás, olvasás megfelelő szintű elsajátításában játszik szerepet. A beérkező akusztikus jeleket értelmezzük, bontjuk alkotó elemeire, ellentéteket és hasonlóságokat keresve. A népi játékok zenéhez, énekhez kötött időzített mozgás. Minden gyerek szeret játszani, ezért minden érzékszervét aktivizálja annak érdekében, hogy ő is aktív részese lehessen a játéknak. A népi játékok megkövetelik

a mondókák, énekek pontos prozódiai tagolását, annak értelmezését. A gyerekek ezáltal, könnyebben tudnak különbséget tenni a rövid és hosszú szótagok között.

Relációszókincs: A magyar nyelvben a szavak, tárgyak, cselekvések, történések, események közötti viszonyokat fejezi ki. Ennek hiánya, nem megfelelő fejlődése okozza azt, hogy a gyerek nem érti, mit mond a pedagógus. A népi játékok állandó figyelmet és alkalmazkodást igényelnek. Ilyen, a zenére történő időzített mozgás, térben való tájékozódás. Az instrukciók megértésének hiánya során a gyermek a többiektől tanulva, másolva értelmezi a feladatot, ezáltal később önállóan is képes lesz megérteni és végrehajtani a cselekvést. Ebben segítségül szolgál mind a pedagógusnak, mind a gyerekek számára az eszközök használata (oldalíság, mozgás irány meghatározása).

Elemi számolás: Követelménye a számlálás, tárgyakkal történő manipulatív számlálás, számképfelismerés, számolvasás tízes számkörből egészen a százas számkörig. Népdalok feldolgozása során először az 1, 2, és a 4-es szám kerül tudatosításra (ismétlésszám). Már alsó tagozatban törekedni kell arra, hogy kialakuljon a négy és a nyolcad időtartamú memória. Ezek, az ismétlődő gyakorlófeladatok során jelennek meg, megtanulja mi az alapüktetés, felező érték, vagy a többszörös idő értékek számosságát is.

Tapasztalati követelés: A gyerekek saját élményeire, tapasztalataira épül, a legfontosabb szereplő a gyerek, aki az élmények által új következtetésekre, ismeretekre tesz szert. A népi játékoknál az ügyesebb gyerekek hamarabb, a gátoltabbak később tanulnak, belel a játékokba. Az ügyesebb gyerekek feltalálják magukat, ezzel mintát adnak, amit a többi gyerek próbál lemásolni. A pedagógusnak arra kell figyelnie, hogy mindenkinek legyen lehetősége a játékokban, szituációkban részt venni, illetve helyes mintákat sajátítsanak el a gyerekek.

Tapasztalati összefüggés: Az egész életünk összefüggések sorozatából áll, ezért nagyon fontos, hogy a gyerekek tanulmányaik során, ezt alapvető készségszinten el tudják sajátítani, ezek értelmezését, és az összefüggések feldolgozásának kezelésének módszerét. A népi játékokba, saját mozgásstílusukat viszik bele a táncba, díszítik egyéni ötletekkel. Saját összefüggéseket alkotnak a játékokhoz, táncokhoz alkalmazkodva, egyfajta önmegvalósításnak is nevezhető. Cél az eredményesség, amely a játékoknál a sikerélmény, táncban az esztétikai sikerélmény által valósul meg.

Improvizáció: Az improvizáció a tanulás, játék, tánc legmagasabb szintjének tekinthető. Ekkor már a gyermek minden lehetséges tudás birtokában van, készség szinten elsajátította, és úgy mond „saját maga képére formálja”. Az egyén a fontos, hogy mi az a plusz, amit önállóan hozzá tud tenni az alap tudáshoz, amit kapott a környezetétől. A néptáncban a gyermek, azokat a mozgásformákat alkalmazza, amiket sikeresen elsajátított, átvett a kapott mintákból és fantáziája segítségével továbbfejlesztett. Ez a folyamat változó, mindenki egyéni fejlődési ütemben halad, nincs feszültség, kényszer, nincs rossz megoldás, mindenki azt csinálja „amiben jó”. Fontos a dicséret, a pozitív megerősítés, az egyéni értékelés, megfelelő keretek között. Véleményem szerint, nagyon fontos képesség, nem csak a tánc szempontjából, hanem az élet és a problémákhoz való hozzáállás során is, nagy segítséget nyújt az számunkra, ha feltaláljuk magunkat „improvizálunk” bizonyos helyzetekben.

Szocialitás: „A 4-8 éves gyerekek szocialitása, vagyis szociális kompetenciája, fejlettségének értékelése, szociális aktivitásuk kiváltása és megfigyelése alapján történt” (Kun, 2012).

Szintjei: antiszocialitás, lojalitás, proszocialitás

A játék, a tánc közösségben valósul meg. Ahhoz, hogy maradandó produktumot tudjunk létrehozni a gyerekekkel, az egymást segítő magatartásnak alapfeltételnek kell lennie. Csak egymást segítve, erősebb a gyengébbet felerősítve tudják létrehozni az optimumot, amely elősegíti a csoport eredményességét. Ezt proszociális magatartásnak nevezzük. Ehhez folyamatos odafigyelés, kapcsolattartás, egymáshoz való alkalmazkodás szükséges, mind a pedagógus, mind a gyerekek részéről (Kun, 2012).

Konklúzió:

„A néptánc és a népi játékok egy zenei kísérettel történő, nagymozgásos, improvizatív társasjátékok. Általuk megvalósul: egy komplex fejlesztő hatás, a két agyfélteke egyidejű fejlesztése, a játékosság, az élményszerzés, az élményadás, a csoportosan, a megszokott közösségben végezhető integrált képességfejlesztés” (Kun, 2012). Egyéni értékelés az alapja, emellett a nemzeti kultúránk megőrzése is fontos részét képezi.

5.7. Néptánc megjelenése az általános iskolai képzés alapidokumentumaiban

A néptánc a Nemzeti Alaptantervben a testnevelés és az ének-zene tantárgyakban jelenik meg érintőlegesen. Mivel napjainkban már nem olyan természetes dolog a néptánc, mint ahogy azt régen tapasztalhattuk, így fontosnak tartom bemutatni kutatásomban, milyen lehetőségekkel tud élni egy iskola, ha fennállnak a megfelelő feltételek.

Kodály Zoltán véleménye szerint, ahhoz, hogy más népeket is megismerjünk, először magunkat kell megismerni. Ennek legjobb módja saját népdalaink és a benne rejlő múlt, történetek. Aki képes magáévá tenni, aktív befogadója lesz a magyar népzenenek, néptáncnak (A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról, 2020). Az ének-zenei nevelésben megjelenő identitástudat, örökség és szokásápolás, mind a népi kultúra, a néptánc a család és a hazaszeretet fogalmát ismerteti meg széleskörűen a gyerekekkel. Ez akkor lesz eredményes, ha a gyermek értelmileg és érzelmileg is magáévá teszi, saját élmények által tapasztalja meg, mit jelent magyarnak lenni. Az ének-zenei nevelésben megjelennek a népdalok, hazai tájegységeink életének, szokásainak ismerete, amely a népi játék, néptánc részét is képezi. A néptánc, mind a múlt szokásait, játékait eleveníti meg, azáltal, hogy a színpadon egy olyan pillanatot élnek át a gyerekek, melynek nagymamáink, nagypapáink is részesei voltak régen. A tanítási órákon a gyerekek a zenei anyagok által különböző mozgásos táncokban, játékokban vesznek részt. Ez csoportszinten zajlik, ezzel is erősítve a gyerekekben az empátiát és az együttműködés fontosságát. Általános iskola alsó tagozatán elvárt cél, követelmény, hogy a tanuló a tanult dalokban és az ahhoz kapcsolódó táncokban, játékokban aktívan részt vegyen, illetve, hogy az iskolai ünnepségek aktív szemlélője legyen (A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról, 2020).

Az ének-zenei nevelés mellett a testnevelés órák adnak lehetőséget arra, hogy a gyerekek alsó tagozatban megismerkedjenek a népi játékokkal. A Nemzeti Alaptanterv a testnevelés tantárgyon belül 32 órát biztosít a sport-és népi játékok ismeretére. Továbbá az iskoláknak van egy olyan lehetőségük, hogy a heti 5 testnevelésből legfeljebb 2 órát néptánc oktatással ki lehet váltani. A testnevelés a szociális kompetenciák fejlesztése révén járul hozzá a nevelési-oktatási célok megvalósulásához. A népi játékok célja a szabálytudat, az együttműködés és az alapvető mozgásformák magabiztos használata (A Nemzeti

alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/112. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról, 2020).

Kérdőívemben a pedagógusok és a szülők véleményét is kikértem, hogy gyermekük iskolája, hogyan él a néptánc adta lehetőségekkel, illetve, hogy milyen véleménnyel vannak róla a szülők és a pedagógusok, továbbá kitérek arra, is mik azok a legfontosabb fejlesztési területek, amiben a gyerekek legjobban tudnak fejlődni.

5.8. Néptánc oktatói és foglalkozásvezetői képzések napjainkban

Fontosnak tartom bemutatni azokat a lehetőségeket, amelyek elvégzésével megfelelő szakembereket lehet képezni, akik néptáncot oktatnak, foglalkozásokat vezetnek, felkeltik az érdeklődést a gyerekeknél.

Napjainkban elég korlátozott lehetősége van egy pedagógusnak, hogy szakszerűen és hitelesen tudjon néptáncot oktatni. A néptáncoktatás alapja a játékok, a gyerekek ezen keresztül sajátítják el azokat az ismereteket, készségeket, képességeket, amelyeket később a konkrét néptáncba átültetnek, és egyénileg formálják. Ahhoz, hogy a gyerekeket ebben a folyamatban a lehető legjobban segíteni tudjuk, nekünk felnőtteknek is végig kell járnunk azt az utat, amit a gyerekek is megtesznek. „Gyerekekké” kell válnunk, játszani kell és le kell vetközni minden gátlásunkat. A gyerekek számára ez egy fontos dolog, hiszen, ha egy tartózkodó pedagógust látnak a gyerekek, ők is visszahúzódnak és kellemetlenül érzik magukat, nem játszanak szívesen, így a tánc is csak kényszer lesz. Azok a képzések, amelyek a pedagógusok számára elérhetővé váltak, már mind a játékokra és a gátlásaink leküzdésére épülnek. A hagyományőrzés mellett a cél az, hogy a népi játékokat, néptáncot megszerettessék a gyerekekkel, alkalmazkodva a változó generációkhoz. Kérdőívemben kitérek arra, hogy a pedagógusok milyen táncos képzéssel rendelkeznek.

A képzések között az egyik legnépszerűbb az Így Tedd Rá! 30 órás akkreditált alapképzés, melynek élén Balatoni Katalin áll. Ezen a képzésen én is részt vettem. 3 napos a képzés, amely a Kodály Zoltán pedagógiai elvére és a hagyományos kultúra ismeretére épül, a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve. A képzés elvégeztével a pedagógusok hitelesen tudják átadni a gyerekeknek azokat az értékeket, amelyeket a népi játékok által szerezhetnek, illetve a néptánc alap motívumaival is megismerkednek. A képzésen a játékok ismerete mellett, több segédeszköz bemutatására is sor került, amely a

pedagógusok munkáját segítheti abban, hogy minél élvezhetőbbé tegye a gyerekek számára a foglalkozást. A képzés ára: 39.900,- Forint / 110,- Euró. A képzés elvégzők foglalkozástartóként tevékenykedhetnek (Balatoni, 2017).

Az alapképzés elvégzésével lehetőség nyílik a 30 órás mesterképzésekre: „Komplex fejlesztőpedagógia, Ünnepek a néphagyományban”. A mester képzések ára: 48.000,- Forint / 125,- Euró. Emellett számos online, egy napos intézményi képzésre van, lehetőség a néptánc megjelenésére koncentrálni az óvodai, iskolai életben. Minimum létszám 20 fő, a képzés díja: 150.000,- Ft + útiköltség (50Ft/km) (Balatoni, 2017).

A „Néptánc és népi játék alapú készség és képesség fejlesztés az általános iskolában és az óvodában” című 30 órás akkreditált képzést a Lippogó szervezi, melynek élén Dr. Kovács Henrik és Dr. Sándor Ildikó áll, mindketten a Magyar Táncművészeti Egyetem docensei. Céljuk, hogy segítse a pedagógusokat a néptánc és a népi játék hiteles átadásában (Sándor, 2015).

A Lipinka egy olyan közösség, amely a hagyományos népművészet élményalapú és komplex átadásában szeretné segíteni a pedagógusok munkáját. Jeles napjaink, népi hagyományaink köré építi fel képzési tematikáját. Élen Tóth Ágnes áll. Honlapjukon egy Tudástár is a segítségünkre lehet, ahonnan az órai anyagokhoz bátran lehet ötleteket meríteni. Nem egy képzésről, tanfolyamról beszélünk, hanem egy közösségi felületről, amely folyamatos támogatást nyújt a pedagógusok számára. Azok, akik szeretnének a Lipinka programban részt venni, a mindenki által elérhető anyagon felül is kapnak különböző segédanyagokat, 2500 – 5000 forint értékben tudnak belépni a programba, melyet havi rendszerességgel kell fizetni (Kiss, 2020).

Szakirányú továbbképzésre az Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Népi gyermekjáték, néptáncpedagógus, hagyományismeret oktató szakirányú továbbképzési szak biztosít, amelyet, bármely alapfokú diplomával el lehet végezni. A képzés célja, hogy a hallgató, a közoktatásban képes legyen az elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek átadására, a korosztálynak meg felelő képességgel és jártasságokkal rendelkezzen. A képzés díja: 120 000 Ft/félév (4 félév a képzés). A diploma megszerzése után terveim szerint, ezt a szakirányú továbbképzést szeretném elvégezni, hogy magasabb szinten is taníthassam a néptáncot, ne csak foglalkozásvezetőként. Ez a képzés olyan embereknek való inkább, akik

már rendelkeznek valamilyen táncos előképzettséggel. A képzés szombatonként zajlik, félévente 10-12 alkalom (Apor Vilmos Katolikus Főiskola, 2022).

Alba Regia Néptánc Csoportvezetői tanfolyam - 240 órás akkreditált képzését olyanoknak ajánlják, akik a művészeti iskolán kívül néptánc csoportot szeretnének vezetni vagy iskolai tanóra keretein belül szeretne néptáncoktatással foglalkozni. 120 óra elméletet és 120 óra gyakorlati képzést foglal magába. A képzés időtartama: 2 év. Oktatási napok: havonta 1 hétfőre szombat és vasárnap. A tanfolyamdíj: két évre 230.000 Ft (Alba Regia Tánc Egyesület, 2019).

A Magyar Táncművészeti Egyetemen régen volt néptáncpedagógus szak, ma már, aki néptáncot szeretne oktatni egyetemi diplomával, annak a táncos és próbavezető, illetve a koreográfus szak áll rendelkezésre. Ehhez szükséges egy alkalmassági illetve egy gyakorlati vizsga, ahhoz, hogy felvételt nyerhessünk az egyetemre. Önköltséges formában 530 000Ft/félév a táncos és próbavezető (6 félév a képzés). A képzésben résztvevők, átfogó képet kapnak a népi játékokról, néptáncról, azok elemzéséről, táncjelírásról illetve tánc történeti ismereteket is elsajátítanak a képzés során. A koreográfus szak 300 000 Ft/félév (6 féléves a képzés). Ez a képzés a színvonalasabb néptánc és tánc történetet helyezi központba (Magyar Táncművészeti Egyetem, 2022).

5.9. Néptáncoktatás a gyakorlatban

Dolgozatommal és az ahhoz kapcsolódó kutatással a népi játékok és a néptánc gyakorlati jelentőségét és fontosságát szeretném hangsúlyozni, ezért nem elég csak az, hogy én aktívan táncolok, a gyerekek néptáncval való kapcsolatát is meg kell figyelnem. Ezért döntöttem úgy, hogy foglalkozásokat tartok általános iskolákban.

2022-ben én is elvégeztem Balatoni Katalin 30 órás Így Tedd Rá! néptáncoktatás akkreditált képzését, ami nagyon jó alapot adott számomra ahhoz, hogy a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelő foglalkozásokat tudjak szervezni.

2022. április 22-től 2022. június 24-ig bezárólag, több foglalkozást is tartottam, a jászberényi általános iskolákban, amelyeknek tapasztalatait ebben a fejezetben szeretném megosztani.

5.9.1. Jászberényi Nagybaldogasszony Katolikus Óvoda, Kéttannyelvű Általános Iskola és Gimnázium

Jászberényi Nagybaldogasszony Katolikus Kéttannyelvű Általános Iskoláról, egyetemi oktatóm és Marcisné Kövér Katalin tanítónő által szereztem tudomást, együtt végeztük el az Így Tedd Rá! 30 órás akkreditált alapképzését. Előzetes tájékoztatást és egyeztetést követően, heti rendszerességgel, oktattam a 2.c osztályos tanulókat. Az osztály létszáma 28 fő, ebből 16 lány és 12 fiú. 16 foglalkozást tartottam testnevelés óra keretein belül, 2022. április 22-től 2022. június 15-ig bezárólag, 8:00-8:45-ig.

A 28 főből 1 lány néptáncol, a többi tanulónak nem volt előzetes néptáncos ismerete. A foglalkozásaim célja az volt, hogy megismertessem a gyerekekkel a néptánc világát, az időben aktuális hagyományokról beszélgessünk, felkeltsem érdeklődésüket, mindezt játékos formába öntve.

Népi játékok közül az eszközös, párválasztó és körjátékokat választottam, melyekből Diáknapra egy bemutatott koreográfiát készítettem. A foglalkozások kezdetben egymással, az eszközökkel és a létfontosságú térformák, tánclépések megnevezésével, megismerésével telt. Tudatosan olyan játékokat, eszközöket használtam, amelyek előkészítették az alapmotívumok minél könnyebb elsajátítását, illetve azokat a játékokat játszottuk, amiket a koreográfiába is beleépítettem, hogy minél jobban meg tudják élni a játékokat. Minden órát egy bemelegítő játékkal kezdtünk, az óra fő részét az adott napi célkitűzéssel folytatódott különböző játékok által, a lezáró szakaszban a gyerekekre bízam egy idő után, hogy egy már játszott játékok szeretnének játszani, vagy mutassak valami újat.

Megismerkedésünk után, a téri tájékozódás tudatosítása és fejlesztése volt a következő kitűzött cél melyeket színek segítségével tanítottam meg.

- Zöld: szétszóródva haladni a teremben,
- Piros: guggolás
- Kék: párba állás
- Sárga: kör

A kör kialakítása volt a legnehezebb, így arra nagyobb hangsúlyt fektettem, igyekeztem motiválni a gyerekeket időkorlátokat szabni, hogy minél kevesebb idő alatt, szebb kört tudjanak kialakítani, ne legyen egy „szottyadt palacsinta”, ahogy az órán neveztem. A sok tudatos és gyakorlás által, a körtérformánk egyre szebb lett és a koreográfiában, a

felvételen is lehet látni, hogy képesek voltak megtartani a körformát is, ameddig szükséges volt.

A térformák elsajátítása után, az ugrós táncok alapmotívumait tanítottam meg az Így Tedd Rá-s Tulipánok segítségével. A tulipánok, jó jelzőeszközöknek bizonyultak, oda tudtam adni a gyerekeknek, egyéni pályákat tudtam készíteni belőlük.

- Piros tulipán-Tűz- páros lábon történő ugrás
- Sárga-gólya-váltott (fél) lábon történő ugrás
- Zöld-cifra-tititá
- Kék-víz-jobb láb kilépés oldalirányba (ütemelőző) bal láb elé tesz (ugyanez másik lábbal)

A gyerekek nagyon jól vették az akadályokat, egy órán, egy tulipánt ismertünk meg, később kapcsoltuk hozzá a többit, nehézség szerint: piros, sárga, kék, zöld. A legnagyobb nehézséget a zöld tulipán elsajátítása okozta, így ezt nem csak játékokkal, hanem további segédgyakorlatokkal próbáltam segíteni a gyerekeket. Megneveztük, eltapsoltuk a ritmust, zenére is, majd eszközök segítségével leléptük (letapostuk) a cifrát, társítottuk hozzá az ütemelőző ugrást is különböző eszközök segítségével, majd ezeket összekapcsolva, zenére is összefoglaltuk. Ez az anyagrész több időt ölelt fel, mint, ahogy azt előzetesen terveztem, de úgy vélem a sikerélménye mindenkinek megvolt.

Összefoglalásként, olyan játékokat hoztam a gyerekeknek, ahol célzottan kellett alkalmazni a lépések. Az óra további részében, a gyerekek kreativitását engedtem szabadjárá, nem volt kötött lépés, bármelyiket alkalmazhatták, ami nekik tetszett. Táncoltunk körben, párban, mindenki azt, amit jól tudott, szeretett. Az órának ezt a részét nagyon élvezték, egy-egy mosoly összenézés, barátokkal, barátnőikkel táncolás is megjelent. A heteken át tartó ismeretszerzés, gyakorlás ekkor ért be.

Az iskola lehetőséget adott arra, hogy a Diáknapon megmutassuk, mit sikerült elsajátítanunk a gyerekekkel az elmúlt 2 hónapban. A koreográfiát, már a foglalkozások előtt elkészítettem, így a játékokat, a foglalkozásokon már megismerték, így az összekötésekre és a finomításokra kellett nagyobb hangsúlyt fektetni. Az órák szerkezetét úgy építettem fel, továbbra is, hogy legyen egy bemelegítő játék és egy lezáró játék is. 1-2 alkalom kivételével, ezt sikerült is megvalósítanom. A betanítás során a játékoknál a térközök, térformák tartására, kialakítására kellett odafigyelni, ez ölelte fel az órák legnagyobb részét. A táncoknál pedig kis finomításokra kellett odafigyelni, amiket

belecsempesztünk. A főpróbát a tánc helyszínén tartottuk, így a gyerekeknek nem volt idegen a helyszín, a ki-és -bevonulást is tudtuk gyakorolni.

Itt szeretném bemutatni az elkészült koreográfiát:

Szegedi polkát én nem járok... kezdetű dalnál a gyerekeket párba álltak, az oldalazó sasszé mozdulatra és a megállásra kellett odafigyelni. A párokat nem szabtam meg, mindenki azzal táncolt, akivel szeretett volna. A gyerekek hamar megértették, így beletettem egy plusz elemet is. Elfelezttem az osztályt, az egyik fele leguggolt az első alkalomnál, majd helyet cseréltek az osztály másik részével, végül mindenki felállt és közösen táncolt. A videón hallható, hogy a *Szegedi polkát én nem járok...* kezdetű dalt háromszor énekeltük el a gyerekekkel hangerőnk változtatásával: halkán, közepes hangerővel és nagyon hangosan. Először a gyakorlások során inkább üvöltés volt, mint hangos, de közösen helyre tudtuk tenni ezt is.

A *Boldogasszony kiskertje...* kezdetű dalnál a kör és csiga térforma felvétele volt a hangsúlyosabb, illetve, az, hogy egy adott zenei pontra irányt változtassunk. Itt a videón is látható, a kialakításban és a kör irányításában részt vettem, mivel úgy gondolom, ahhoz több idő kellett volna, hogy ezt önállóan a gyerekekre bízam. A kör kialakítása először nehézséget okozott abból a szempontból, hogy a gyerekek szerettek volna a barátjuk, barátnőjük mellé állni, nem azt tartották szem előtt, hogy a kör minél hamarabb kialakuljon. Ezt realizálva és korrigálva a gyerekekkel már nem volt probléma. Kiválasztottuk a kígyónk fejét és farkát, így a gyerekek pár alkalom után már szinte egy sorrendet kialakítva álltak be a helyükre. A körünk és a csigánk sokszor eldeformálódott, de korrigálható volt azzal, hogy mindenki az előző embernek a „lábnyomába” próbált lépni. Gyakoroltuk különböző térformák felvételével, majd visszatértünk a kör és csigaformához, amit már sikeresen felvettek. A felvételen is meg tudták tartani.

Visszaérkeztünk kör formában, ahol az *Elvesztettem zsebkendőmet...* kezdetű dal egy hagyományostól eltérő dalszövegét adtuk elő. A játék menetén nem változtattam. Az egyetlen nehézség az volt, hogy rá kellett jönnöm nem elég egy személyt beállítani a kör közepére, mert akkor, vagy csak fiú, vagy csak lány párok születtek. Ezt kiküszöböltük először egy fiú és lány beállításával, de az hosszúnak bizonyult, mire mindenkinek lett egy párja, ezért végül 2 lányt és 2 fiút állítottam be, ahogy a felvételen is lehet látni, így történtek meg a párválasztások. Az utolsó párválasztásnál, már többen voltak bent, mint a körívén, így nem lehetett összezárni a körünket, a gyerekek ezzel tisztában voltak, de

tartottuk így is a körformát. Akinek a végén nem jutott pár, mert nem találták meg esetleg egymást, előzetes megbeszélés alapján kézfeltartással jelzik, hogy megtalálják egymást a tömegben, ezt jelzem én is a felvételen.

Miután mindenki megtalálta a párját, segítenem kellett a térközök kialakításában, hogy nehogy balesetveszélyes helyzetbe kerüljenek a gyerekek. A műsorunk végét a *Daniéknál a legények...* kezdetű dallal és hozzá kapcsolódó táncsal zártuk. Itt a tulipánok alkalmazását szerettem volna a gyerekekkel megmutatni, először kipróbáltuk, hogy mindenki azt csinálja, amit szeretne, de néha belezavarodtak ők is és a párjaik is, mert még nem üledtek le bennük a lépések, ezért egységestettem a sárga tulipán használatára. Sajnos a technika megviccelt minket, pedig előtte egy fél órával tökéletesen működött minden. A gyerekek így nem tudták bemutatni tényleges tudásukat, a zene időnkénti leállása összekavarta őket, így végül teljesen leállítottam a hangfalat és én próbáltam segíteni a gyerekeknek, hogy egységesen mozogjanak, de ahogy a felvételen is hallható a nyitott tér miatt elmentünk egymás mellett, így inkább kiszálltam a gyerekek énekéből, mivel nem tudtam őket sajnos hallhatóan túlénékelni, így csak az utolsó lezáró részt jeleztem a gyerekeknek, amikor a „feleselés” kifelé szólt a közönség felé. Továbbá a videó felvételen be kellett szaladnom, mivel a gyerekek közé gurult egy gumilabda, ami balesetveszélyes volt, így azt azonnal el kellett távolítani. A gyerekek a felvétel végére láthatóan zavarban voltak, a meghajlást amennyire tudtam irányítottam, de ennek ellenére is lehet látni a mosolygó arcukat.

Összességében mindenki jól érezte magát a gyerekek se fogadták kudarcként a műsort, sokan gratuláltak, nagy volt az öröm, hogy először nagy közönség előtt szerepelhettek. Nekem is ez volt az első egyedül tervezett koreográfiám, amit sikeresnek ítélek meg. A gyerekek megismerkedtek a néptáncsal, népdalokkal, eljutottunk arra a szintre, hogy mindenkinek volt legalább 1 kedvenc lépése és a műsorra történő gyakorlás során is felszabadultak a gyerekek, egymásra néztek, mosolyogtak, incselkedtek egymással, kinek, ki lesz vajon a párja. Létrehoztunk egy olyan műsort, amiben a játszottunk, énekeltünk és táncoltunk, mindezt az izgalmak ellenére is önfeledt örömmel.

5.9.2. Jászszági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola:

A jászberényi Apponyi Albert Iskolába Koczka Tibor igazgató és egyetemi oktatónk által kaptam lehetőséget, hogy 2 foglalkozást tarthassak a gyerekek nyári táborában (2022. 06.20. -06.24-ig). A táborban 28 fő járt, ebből 22 fő vett részt a foglalkozáson (2022. 06.

22. és 2022. 06.24.), mivel nem tettem kötelezővé, aki szeretett volna, akár idő közben is csatlakozhatott. A foglalkozás nagyjából 30-45 percet vett igénybe. Kint voltunk az udvaron, így itt inkább mozgásos népijátékokat és az ugróiskolákat részesítettem előnyben. Később a 45 perces foglalkozás után még 10 fő tartott arra igényt, hogy folytassuk a játékokat, így velük még tovább játszottam.

Célom a népi játékok megismertetése, és a néptánc alapmotívumainak megismerése és alkalmazása egyéni szinten. Felkeltse a gyerekek érdeklődését, mivel senki nem néptáncolt és nem is ismerte mi az. Egy második osztályos kislány volt, aki latin táncokat tanul. Az alsós korosztályt könnyen be tudtam vonni a játékokba, a nagyobbakat már annál kevésbe. Véleményem szerint ennek oka az is, hogy ők már kiestek abból az életkorból, ahol meg lehetne velük ezt a fajta mozgásstílust ismertetni. Ezért is fontos, hogy minél hamarabb, akár már óvodás korban is bevonjuk a gyerekeket ilyen játékokba, foglalkozásokba.

Foglalkozások:

Héja, héja vaslapát... kezdetű játék célja az, hogy a gyerekek hármasával állnak, van egy liba, libamama és egy sas, ebben a sorrendben fogják egymás kezét, de el nem engedhetik. A sasnak pedig meg kell érintenie a kislibát, a liba mamának pedig ezt meg kell akadályoznia. Felhívtam a gyerekek figyelmét, hogy vigyázzunk egymásra, senki se essen a betonra vagy a fának. Mindenki minden szerepet ki tudott próbálni és még a nehezítést is igényelték, ami azt jelentette, hogy csak a kisliba bokáját lehetett megérinteni, ha máshol érinti meg az nem ért. Itt több győztest is hirdettünk, nagyon keményen küzdöttek, időközben rájöttek maguktól arra, hogy a tartás ellentartásban rejlik a megoldás. Akit elkaptak, utána lelkesen szurkolt a többieknek. Én, mint külső koordinátor vettem részt a feladatban.

A következő játék a *Tűzet viszek...* kezdetű dal volt. Itt körben sétáltak a gyerekek, én pedig, mint irányító a körön kívül, ellentétes irányban sétáltam egy szalaggal. Ahol vége lett a dalunknak, ott belengettem a szalagot, és akikhez hozzáért, futással meg kellett kerülni a kört, aki hamarabb elkapja a szalagot az nyert. Ebben a játékban az okozott nehézséget, hogy a 2 személy ellentétes irányba kellett, hogy fusson, illetve az, hogy odafigyeljenek arra, hogy ne ütközzenek össze. Nehezítés képen egyhelyben állt a kör és be kellett csukniuk a szemüket, csak én sétáltam, úgy, hogy ne hallják, mikor állok meg, csak érezzék, amikor a kendő a kezükhöz ér.

Ezután maradtunk körben és bemutattam a tulipánokat. Én a kör közepén álltam, így mindenki számára látható volt, mit csinálók le tudták utánozni. Ezután ugróiskolát készítettem belőle, 2 pályát készítettem, az elsőbe nem tettem bele a zöld tulipánt, a másodikba már beletettem. A gyerekeknek tetszett, 1-2 kör után már automatizálódott, nem kellett mondanom, csak bemutatnom a lépést. Zenét most nem alkalmaztam, mivel nagyon elveszett volna a térben a hang. Voltak, akik könnyebben elsajátították a lépéseket, könnyebben összekapcsolták a tulipánokat. Mindenki végig tudott menni rajta, igényelték, hogy csináljak új pályát.

Végül lezárásképpen boszorkafogót játszottunk a gyerekekkel. A boszorka háttal állt, és amikor szóltunk, hogy „jöhet a boszorka”, a boszorkánynak el kellett kapnia valakit.

Összességében élvezték a gyerekek, a célom az volt, hogy kedvet csináljak nekik a játékokhoz, hogy jól érezzék magukat, együtt mozogjanak. Nem ismerték egymást a gyerekek, mégis szívesen játszottak együtt megfogták egymás kezét. Annak pedig külön örültem, hogy igényelték a plusz játékokat. A videófelvételen is a hangos gyerekzsibajt lehet hallani, hogy szurkolnak egymásnak és jókat nevetnek. Az ugróiskoláknál, mondtam, illetve ahol szükséges volt mutattam is a lépéseket, de jól vették az akadályokat.

5.9.3. Tanmenetkészítés általános iskola első -és második osztály számára

A megtartott foglalkozások tapasztalataiból adódott a gondolat, hogy készítsek népi játék, néptánc tanmeneteket, első- és második osztály részére. Célom az volt, hogy olyan tanmeneteket készítsek, amelyek a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelő, fejleszti a motoros, értelmi, kommunikációs, és szociális készségeket, képességeket (lásd 2. számú ábra), csoportszinten és egyénileg Tanmenetek a 8-as és 9-es számú mellékletben olvashatóak.

A tanmenet elkészítéséhez forrásként használtam fel a következőket. Előzetes forrásként Lévai Péter: A mozdulattípusok és a magyar néptánc alapmotívumainak tanítási módszertana című könyvét használtam (Lévai, 2019), Lázár Katalin: Népi játékok című könyvét (Lázár, 1996), Kis Áron, Magyar Gyermejjáték gyűjteményét (Kis, 2000), az Így Tedd Rá! képzésen szerzett ismereteket és a képzéshez kapcsolódó könyveket (Balatoni, 2016), továbbá Marcisné Kövér Katalin, képzéseken összegyűjtött játékgyűjteményét, illetve saját tapasztalatimat használtam fel.

Egy-egy tanmenet elkészítése előtt fontos kitűzni azt a célt, amit az adott évben meg szeretnénk valósítani. Első osztályban azt a célt tűztem ki, hogy segítsen, az óvoda-iskola átmenetet, az írás, olvasás, számolási képességek támogatását népi játékokkal, néptáncal. Kialakítsak egy olyan légkört, amiben, hasznosan tud együtt dolgozni egy osztály. Motiváljam őket a tanulásra, gyakorlásra, hogy ezáltal minél több sikerélményhez jussanak. Emellett talán az egyik legfontosabb célom az is, hogy levezessék a gyerekek a felgyülemlett energiát, stresszt, kudarcot, felszabaduljanak az órákon. Megismerkednek a néptánc alapmotívumaival, legfontosabb hagyományaival, a célokhoz kapcsolódó játékokkal.

Második osztályban a már tanult népi alapmotívumok fejlesztése és átisméltése volt a célom, illetve hazánk népi hagyományainak megismerésére fektettem nagyobb hangsúlyt. A naptárban, sorrendben következő hagyományok felelevenítése, bővítése, kutatása, esetleges új szokások kialakítása. A néptáncon megismert alapmotívumokat össze tudják kötni, fejlesszék egyénileg, kezdjék el kialakítani mozgáskultúrájukat, használják fantáziájukat, kreativitásukat.

Erre a két évre készítettem részletes tanmenetet, mivel úgy gondolom a néptánc megalapozása szempontjából, az első két év mindenképpen meghatározó a gyerekek életében, ezután, hogy milyen táncokat építünk be a tanmenetünkbe az adott osztály sajátosságait figyelembe véve, elég széleskörű választási lehetőségeink vannak. Előre vetítve harmadik- és negyedik osztályra tanítandó anyagaimnak a következőket tervezem.

Harmadik osztályra, már a gyerekek az életkori sajátosságaiknak megfelelően rendelkeznek néphagyományaink általános ismeretével és a néptánc alap mozgásformáit is elsajátították. Ennek az évnek a fő célja az lesz, hogy megismerkedjünk egy adott tájegység táncával és hagyományaival, emellett a lányok és fiúk közötti különbségek rendezése. Választásom Dél-Dunántúl somogyi megyei táncokra esett, mivel a gyerekek kellő háttértudással rendelkeznek és ehhez elegendő archív felvételt és egyéb forrást találtam. Marcisné Kövér Katalin tanácsát megfogadva ebben az évben, csak somogyi népi játékokat játszanánk a gyerekekkel, ezzel is segítve a stílus és a mozgásforma beépülését. Megismerkednének a gyerekek a földrajzi elhelyezkedésével, jellegzetes hagyományaival, mozgáskultúrájával archív felvételeken keresztül is, viseletükkel. Az archív felvételeken,

főképpen a Berzencei páros dél-dunántúli táncdialektusát venném alapul. Célom az, hogy átfogó képek kapjanak az adott tájegységről, bővítsen alapfokú műveltségüket.

Negyedik osztályban kitekintenénk határainkon túlra, moldvai táncokkal ismerkednének meg a gyerekek. Stílusában eltér az eddig megismert táncainktól. A határainkon túl fellelhető tájegységek táncai közül, úgy gondolom a moldvai táncanyagok, azok, amelyek a gyerekek, már tanult és szerzett képességei alapján elsajátíthatók. Véleményem szerint ez a táncstílus, a közösség erejét hordozza magában, sok kör, páros és vonal alapú mozgásuk van, de tértől függetlenül az egymáshoz való alkalmazkodás, a közös hangulat felépítése a cél. Megismerkednénk a tájegységről fellelhető információkkal, játékokkal, archív felvételekkel, de a hangsúlyt a tánc élvezésére, a test és a lélek felszabadulására szeretném fektetni.

6. Hipotézisek kiértékelése

A szakirodalmi tájékozódás mellett, a saját foglalkozások megtartásával, eddigi tapasztalataim alapján elmondhatom, hogy gazdag múltja van a néptáncoktatásnak a néptáncművelésnek és a néptáncnak helye van az általános iskolai oktatásban is, a Kerettanterv lehetőséget biztosít rá. Az általam megfogalmazott hipotézisek, igazolására irányuló kérdőíves és interjú kutatások, még árnyaltabbá tehetik, ezt a megfogalmazást. Kutatásomban szereplő kérdőíves adatokat a 2-es és 3-as számú mellékletek tartalmazzák, melyek az általános adatokat, a néptánc oktatási és szervezési egységeit, fejlesztő lehetőségeit és eredményeit tartalmazza, továbbá a tanítók, szülők és gyerekek néptáncsal való kapcsolatát, általános megítélését foglalja magába, mindezt a kérdőívben található diagrammokkal szemléltetve.

A kutatás során rögzített válaszokat Google Űrlappal és interjú módszerrel vizsgáltam, milyen arányban, milyen válaszok születtek, illetve, hogy az adatokat az interjúk megerősítik vagy megcáfolják.

2022. augusztusától 2023. januárig kérdőíves felméréssel igyekeztem megtudni, milyen formában jelenik meg az iskolákban a néptánc, a tanító pedagógusok milyen végzettséggel rendelkeznek, illetve, hogy milyen keretek között, rendszerben zajlik a néptáncoktatás az általános iskolákban. A kutatásomhoz kapcsolódó kérdőívemet 102 pedagógus töltötte ki, 91 nő és 11 férfi (2. Melléklet: 3. számú diagramm). Az elkészített kérdőívemet tanítós csoportokban, Facebook csoportokban, illetve néptáncpedagógusoknak alapított csoportokban osztottam meg, melynek célja az volt, hogy a lehető legrealisabb képet kapjam a kutatási témámról.

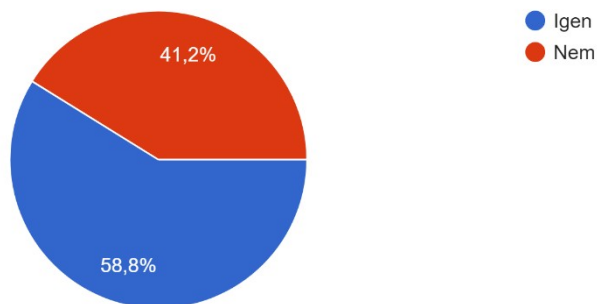
6.1. Első hipotézis

A tanítók körében elterjedtebb lenne a népi játékokkal, néptáncsal kapcsolatos képzések, ha lenne rá megfelelő támogatás.

Kérdőívem fő részében szerettem volna megtudni, hogy a kitöltők intézményében, a Nemzeti Alaptanterv alapján, milyen arányban jelenik meg a néptánc oktatás. A kitöltők közül 60 fő jelölte azt, hogy igen jelen van a néptáncoktatás, 42 fő pedig, hogy nem. (7. számú diagram)

A Nemzeti Alaptanterv alapján intézményük oktatásában megjelenik a néptánc oktatás?

102 válasz

7. számú diagram (Forrás: saját készítés)

Ezen belül arra is kerestem a választ, hogy mi volt az oktatási intézmények a célja azzal, hogy élnek a népi oktatás lehetőségével (2. Melléklet, 6.számú kérdése). A válaszadók jelentős része a mozgáskultúra fejlesztésére, a zenei nevelésre, és a hagyományismeret fejlesztő hatásaira hivatkozott, míg a kitöltők másik jelentős része a testnevelés óra egy részének kiváltása miatt él ezzel a lehetőséggel, így tudnak a testnevelés termekkel takarékoskodni és emellett hasznos időtöltést biztosítanak a gyerekeknek.

Az interjúk a kapott adatokat igazolták Az A személy a tudatos beépítésről számolt be, a hagyományok és a kultúra továbbadásáról, a gyerekek fejlesztéséről, mint például a figyelem fejlesztése miatt tartotta az intézmény fontosnak. Emellett az sem volt utolsó szempont, hogy ki lehetett váltani az 5 testnevelés órából egyet (3. Melléklet, 1. számú kérdése).

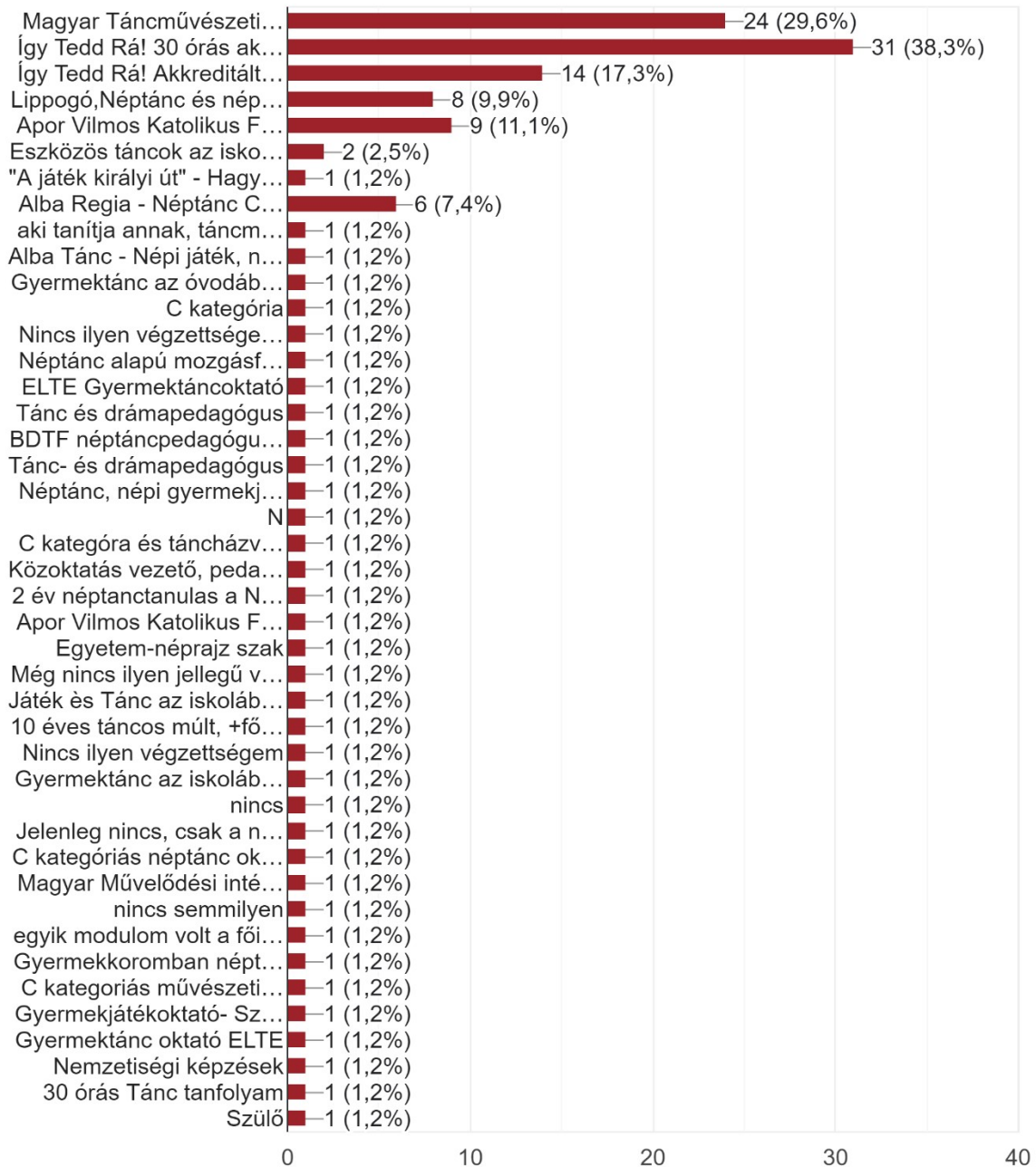
A B személy pontosan nem tudta mi volt az oka, de véleménye szerint az iskola számára adott volt, hiszen voltak néptáncos kapcsolattal, végzettséggel rendelkező pedagógusok az iskolában, így ezzel is színesíteni szerették volna az iskola lehetőségeit.

Következő kérdésemnél a tanítók néptáncos kapcsolatos végzettségeiről szerettem volna összképet alkotni. A kitöltők közül 31 fő az Így Tedd Rá! 30 órás akkreditált képzést

jelölte meg végzettségnek, emellett 14 fő, Így Tedd Rá! Mesterképzés oklevelével is rendelkezik. 24 fő a Magyar Táncművészeti Egyetem valamely, ehhez kapcsolódó szakját jelölte meg végzettségként, míg 9 fő az Apor Vilmos Katolikus Főiskola: Népi gyermekjáték, néptáncpedagógus, hagyományismeret oktató szakirányú továbbképzését jelölte meg és 8 fő a Lippogó, Néptánc és népi játék alapú készség és képesség fejlesztés az általános iskolában és az óvodában képzést jelölte meg végzettségként. Emellett megjelent több időszakos képzés jellemzően a Hagyományok Háza által szervezett módszertani és eszköz központú képzések, vagy már olyan képzések, amelyek már sajnos nincsennek. (9. számú diagram)

Milyen népi játék, néptáncos végzettsége van? Egyszerre többet is jelölhet.

81 válasz

9. számú diagram (Forrás: saját készítés)

Az interjúk jelen esetben is igazolták a kérdőíves adatok egy részét:

A személy végzettségei: Adácsi Zéta néptáncsoport tagja volt, illetve az Így Tedd Rá! képzéseit, továbbképzéseit végezte el. Szívesen végezne néptáncpedagógus képzést, ami módszertannak vagy a táncjelírással kapcsolatos, ha lenne rá támogatottság. Jelenleg nincsen olyan képzés, tanfolyam, aminek az elvégzésével néptáncpedagógus végzettséget lehet kapni. Az egyetemi képzések nagyon drágák és sok időt és energiát vesznek igénybe.

B személy végzettségei: Első osztályos korában kezdett el néptáncolni a Barkócza néptáncgyűttesben. Később a Jászság Néptáncgyűttesben táncolt, de 1 év után abbahagyta.

Elvégezte Szegvári Ildikó 120 órás Alba Regia Néptánc csoportvezetői tanfolyamát. A legtöbbet mind elméleti, mind gyakorlati részben ez a képzés adta neki a legtöbb felhasználható tudást. Emellett elvégezte a Lippogó képzését és az Így Tedd Rá! 30 órás akkreditált alapképzés

Szívesen végezne néptáncsal kapcsolatos képzéseket és örülne, ha lenne rá valamilyen támogatottság, de például a Szegvári Ildikó által tartott képzés egy részét az iskola fizette (80%), másik részét a pedagógus (20%) fizette. A második 60 órát viszont saját zsebéből fizette ki, mivel úgy gondolta nagyon, hasznos volt a képzés és megéri a pénz.

Az Így Tedd Rá! képzése volt még olyan, hogy a 80%-át a képzésnek az iskola fizette a maradék részét a pedagógus fizette. (3.Melléklet, 1-3.számú kérdések)

A 2 pedagógus által kapott válasz teljes mértékben párhuzamba vonható a kérdőívben megkérdezett pedagógusok válaszával. Motiváltak a pedagógusok arra, hogy népi játékokkal, néptáncsal kapcsolatos képzéseket végezzenek el, de egyértelműen szükségük van az anyagi támogatásra. Az témához kapcsolódó irodalmak között megtalálhatóak a legismertebb, legnépszerűbb képzések és azok árai. Összességében elmondható kevés az a képzés, ami a megfelelő végzettséget is adja és elfogadható áron elvégezhető.

Több pedagógus is írta a kérdőívben, hogy van már ezzel a témával kapcsolatos képzése, de szívesen fejlesztené magát, illetve voltak olyanok is akik egyértelműen kijelentették, hogy nem tudják megengedni maguknak, a pénz és az idő hiánya miatt. Személyes „internetes kutatómunkámmal” is alá tudom támasztani, hogy ha valaki diplomás néptáncpedagógus szeretne, lenni csak több éves egyetemi képzések által válhat azzá, melynek ára 500 000 – 1000000 forintig terjedhet, ami félévenkénti befizetéssel is nagyon

megterhelő, hiszen egyéb kiadásai vannak az embernek. Így a már tanító pedagógusoknak sem az idő, sem a kiadások nem kedvezőek, Ebben a kérdésben többen is írták, hogy inkább ingyenes képzésekre mennek el, még ha nem is hasznos számukra. Szomorú, de sajnos érthető reakció a tanítók részéről.

Ehhez kapcsolódóan fogalmaztam meg következő kérdésemet, a kérdőívet kitöltők számára. Arra szerettem volna választ kapni, hogy ha lenne rá lehetőség végezne-e valamilyen néptáncal foglalkozó oktatást. Elmondható, hogy a válaszadók jelentős része motivált, hogy fejlessze magát, de ugyanakkora arányban megjelent a támogatottság hiánya, pedagógusképzésekbe való felvételének ötlete is. Többeknek már volt legalább 1 végzettsége, de még szívesen fejlesztenék magukat. Az anyagi támogatás sok mindenkinek segítség lenne, talán nagyobb lenne az érdeklődés. Ahogy a válaszadók is említették manapság inkább az ingyenes továbbképzésekkel élnek a pedagógusok (2. Melléklet, 9. számú kérdése).

Úgy gondolom, néhány válasz, igen jól összefoglalja a problémát, és hogy mit igényelnének a tanítók:

- „Igen, minden alsós tanítóval elvégeztetném állami támogatással pedagógusképzés keretében.”
- „Van végzettségem, de szívesen elvégeznék továbbképzéseket, amennyiben a munkahelyem anyagilag támogatni tudja ezt. Mivel a mostani fizetésemből ezt elképzelhetetlennek tartom.”
- „Van, de még szívesen végeznék, hogy fejlesszem magam. Az anyagi támogatás sok mindenkinek segítség lenne, nagyobb lenne az érdeklődés szerintem. Így inkább az ingyenes továbbképzésekkel élnek a pedagógusok.”
- „Engem érdekelne, de az egyetemi képzések drágát, a tanfolyamok pedig nem adnak annyit, hogy néptáncpedagógus legyek. Ekkora támogatást pedig senki se ad, még a felét se, pedig akkor szívesen elvégezném.”

Ahogy az előző kérdésben látottakat az interjúk is igazolják a kapott adatokat és a megvalósulásában megjelenő nehézségeket, akadályokat is.

Tehát összességében elmondható, hogy a kérdőívben megkérdezett tanítók és a megkeresett interjú alanyok válaszai megegyeznek.

6.2. Második hipotézis

Az oktatók fontosnak tartják a népi játékok, néptánc oktatási rendszerében való megjelenését.

Hipotézisem célja az volt, hogy a fent említett (első hipotézishez kapcsolódó adathalmaz) problémákra egy lehetséges megoldást találjak. Hipotézisem igazolására, avagy cáfolására, kifejezetten az interjú alanyok válaszára voltam kíváncsi, ahol a következő válaszok születtek:

Az A személy, ahogy már említette (3. Melléklet, 3. számú kérdése) szívesen végezne néptáncpedagógus képzést, ha lenne rá támogatottság, mivel jelenleg nincsen olyan képzés, tanfolyam, aminek az elvégzésével néptáncpedagógus végzettséget lehet kapni. Támogatná azt a lehetőséget, ha már neki nem adódott ez meg, hogy az Oktatási Hivatal által legalább az óvodapedagógusok és a tanítók képzésben, valamilyen formában jelenjenek meg a népi játékok. Több gyereknek lenne kapcsolata a néptáncsal, hagyománytisztelőbbek lennék. Úgy gondolja az emberek alapfokú műveltségéhez hozzátartozik az, hogy a néphagyományainkról és a néptáncról, valamilyen mértékben rendelkezzenek ismeretekkel.

B személy is, ahogy fentebb említette (3. Melléklet, 3. számú kérdése) is szívesen végezne néptáncsal kapcsolatos képzéseket és örülne, ha lenne rá valamilyen támogatottság. Elmondta, hogy néptáncos kapcsolattal rendelkezik, képzéseket is végzett ezzel kapcsolatban, de azért is, mert amikor ő hallgató volt az akkor az egyetemen nem volt és a mai napig nincs is erre lehetőség, nincs, aki oktassa, nincs benne a tantárgyleírásban. Ő személy szerint élt volna ezzel a lehetőséggel és úgy gondolja másokat is érdekelt volt egy alapszintű módszertani játékeszköztár elsajátítása egyetemi keretek között.

A néptáncoktatók kérdéssorában is felvettem ezt a témát, ők mit gondolnak, hogyan tudnák a pedagógusok magukat és a gyerekeket is közelebb hozni a néptánc világához.

Az E személy véleménye szerint kevés az a pedagógus, akik a néptáncsal foglalkoznak és hiteles tudás birtokában vannak. Többfajta képzés is elvégezhető ezzel kapcsolatban, de a

legtöbb elvégzésével, foglalkozástartó lehet egy tanító, nem néptáncpedagógus. Véleménye szerint mindenképpen érdemes lenne a pedagógusokat arra motiválni, hogy egy alapfokú tudásuk legyen, amit akár testnevelés órán tudnak is magabiztosan alkalmazni (7. Melléklet 18-19. számú kérdések)

A F személy véleménye hasonló volt a fent látható válaszhoz, a képzések fontosságára hívta fel a figyelmet, illetve arra, hogy a pedagógusok előnyére is válhatna, ha lenne a pedagógus képzésben olyan tantárgy, ahol a népi játékok, néptáncsal megismerkedhetnek, és az alapokat elsajátíthatják, magabiztosan használnák az órákon is.

Tehát a kapott válaszok tovább erősítették a már említett válaszokat, nehézségeket.

A témában talán egyik legjobban érintett célcsoportot a képzésvezetőket is megkérdeztem arról, hogy képzéseik, hogyan segítik a tanítókat a mindennapos iskolai életben, illetve személyes véleményüket a témával kapcsolatban (7. Melléklet, képzések céljának és rendszerének rövid bemutatása).

Kuncogó:

A Kuncogó célja a játékok alkalmazása, adaptálása minél több korosztály számára. Egy idő után nehéz elválasztani a játékot a néptáncról. Játéknak fogja fel, de mégis táncol. A pedagógus legyen kreatív tudatosan és természetesen tudja alkalmazni a rendelkezésére álló játékokkal, dalokat, mondókákat, fontos, hogy ne legyen didaktikus, ezért is próbál minél több ingyen elérhető anyagot biztosítani az érdeklődő embereknek, jelen esetben a pedagógusoknak is. Manapság sok megszorítások vannak, kevesebb támogatás a könyvekre, tanfolyamokra. Véleménye szerint: „Érdemes lenne az Oktatási Hivatal felé hangsúlyozni, mennyire fontos lenne, ha leendő és már munkában lévő pedagógusok több támogatást vagy szakmájukba beépített képzést kaphatnának a néptánc és a népi játékokkal kapcsolatban és azok felhasználásáról az óvodai és az iskolai hétköznapiakban.” Ez egy keretrendszert adna gyerekeknek, ami a későbbi tananyagok könnyebb elsajátítását eredményezheti, mint például az írásban, olvasásban, beszédben.

1. Lippogó:

Az Így Tedd Rá! képzésből vált ki a Lippogó. Képzéseiket jellemzően iskolák keresik meg és kéri fel az oktatókat, hogy jöjjenek ki az adott iskolába és tartsák

meg képzéseiket, de előfordul, ha az ideje engedi saját, minden pedagógus által elérhető képzéseket is hirdetnek. Általában vagy a pedagógus személyes indíttatásból fizeti a kurzust, vagy pedig iskolai támogatással, de véleménye szerint nagyobb anyagi támogatással több pedagógus venne rész ilyen képzéseken. A legtöbben továbbképzésnek, nem azt választják, amit szeretnének, hanem azt, amit kevés pénzbe kerül, vagy esetleg ingyenes. A Lippogó, főleg az eszközalapú oktatást preferálja.

2. Így Tedd Rá!

Az Így Tedd Rá! program manapság a legnépszerűbb képzések egyike. A programnak köszönhetően új teret kap kultúragyakorló pedagógusok életében. Célja a játékos formában történő fejlesztés és kulturális ismeretszerzés. Segítségül, különböző eszközök, kiadványokat, CD-ket kapunk, illetve eszközök vételére is van lehetőség. „Az „Így tedd rá!” egyet jelent a hagyományos értékekkel és a legkorszerűbb pedagógiai elvekkel.” (Balatoni, 2017)

Összefoglalva válaszaikat minden megkérdezett interjú célcsoport fontosnak tartja azt, hogy a pedagógusoknak legyen kapcsolata a néphagyományainkkal, népi játékokkal, néptáncsal és erre a képzések mellett egy jó megoldás lenne, ha az Oktatási Hivatal bevezetné, mint tantárgy a pedagógusok oktatási rendszerébe

6.3. Harmadik hipotézis

A pedagógusok, a szülők és a néptáncoktatók együttműködésével lehet a népi játékok, néptánc által eredményesen fejleszteni, és hagyományápoló nemzedékké nevelni a gyerekeket.

A tanítók véleménye szerint manapság nincs akkora kultusza a néptáncnak, mint régen. Ennek igazolására, avagy cáfolására tettem fel kérdésem a tanítóknak, miért érdeklődhetnek kevésbé a gyerekek a néptánc iránt. 89 válasz érkezett (2. Melléklet 21.számú kérdése). A válaszok jelentős része egybeesett a fentebb írt állításommal. Okának pedig a szülők hagyományápolásának hiányát írták, illetve, hogy a rohanó világban kimaradnak a szokások őrzése, ismerete, nagy szerepet kap a média befolyásoló ereje, ami sokszor többet árt, mint használ. Másik okként, a pedagógus megfelelő vagy nem megfelelő személyiségére irányult. Sok pedagógus nem tudja élményszerűen, játékos

formában átadni az új ismereteket, sokszor előfordul, hogy kényszer, nem valósul meg a néptánc igazi célja.

Következő kérdésemben (2. Melléklet, 22. számú kérdése) arra kerestem a választ, a tanítók véleménye szerint, hogyan lehetne a néptánc iránti érdeklődést felkelteni a gyerekekben. Erre a kérdésre 84 válasz érkezett. Ennél a kérdésnél a válaszok nagyon megoszlottak. Összefoglalva a tanítók, a korai hagyománytiszteletre való nevelést, a népi játékok, néptánc alkalmazásában, már óvodás kortól kezdve, a szülők támogatásában és a szakképzett pedagógusokban látják, akik képesek motiválni a gyerekeket, eszközökkel, a tánc élményével, fellépésekkel. Továbbá fontosnak tartották többen is, hogy a gyerekeknek ez ne legyen kényszer, de mégis, több lehetőséget kellene biztosítani arra, hogy a gyerekek néptáncos műsorokat, előadásokat láthassanak, táncházakba járhassanak, csatlakozhassanak.

Hipotézisemmel kapcsolatosan a tanítók által kitöltött kérdőívemből szeretnék idézni:

- „Sajnos a készség-tárgyaknál különösen fontos, hogy a pedagógus hozzáértő, szakmailag felkészült és gyermek-centrikus legyen. Nagyon becsülöm azokat a pedagógusokat, akik nyitnak a műfaj felé, s bár nem látják át a műfaj komplexségét, igyekeznek kisgyermekkorban pozitív élményeket adva megszerettetni a műfajt. Egy-két év előkészítés után azonban - ha a fejlődésre vágyó és képes gyermeket nem tudja (pl. ált. isk. 2. évfolyamtól) szakmailag tovább kínálni, a gyermekek elfordulnak a műfajtól.”
- „Ha bevonjuk a szülőket is, és az értékrendjük részévé válik a hagyomány tisztelet.”
- Játék, játék, játék... internetes online játékok is, kapcsolat a mai modern néptáncgyűttesekkel

Az interjú során megkérdezett tanítók válasza is megegyezett a kapott adatokkal, mit gondolnak, mi lehet az oka annak, hogy a gyerekek kevésbé érdeklődnek a népi hagyományaink ápolása és a néptánc iránt.

Az A személy véleménye szerint, az alapjaiban kell keresni a problémát. Egyre kevesebb szülő mesél a népi hagyományokról, így a gyerekeknek nincs ismeretük erről. Jellemzően a pedagógusoknak kell ebbe a világba bevezetni a gyereket. Továbbá a médiában manapság inkább egy másik kultúra, ország, kontinens hagyományaira fókuszálnak. Mivel erről van

ismeretük a gyerekeknek, ezt hallják, látják, így ezekhez ragaszkodnak inkább (3. Melléklet, 13. számú kérdése).

A B személy véleménye, hogy az elektronikus eszközök, a számítógép, telefon, mindenképpen hatással van a hagyományápolás és a néptánc háttérbeszorulására. Illetve, a legtöbb néptáncos kisgyerek, rendelkezik valami családi kötődéssel, ami által a néptánchoz köthetők a gyerekek is. Véleménye szerint, valami háttér az mindenképpen kell, hogy a néptánc iránt elköteleződjenek a gyerekek.

Összességében egyet értenek a célcsoportok is fent említett okokkal, én is egyet értek, habár elgondolkodtató, hogy a szülők jelentős százaléka, illetve a 2 felkért interjú alany is alátámasztotta, hogy a szülőknek fontos a hagyományápolás, és hogy legyenek ezzel kapcsolatos ismeretei a gyerekeknek. Mégis, a pedagógus és néptánc oktatók által adott válaszok nem ezt igazolják. Természetesen nem emiatt a 2 ok miatt nem szeretnek manapság a gyerekek néptáncolni, ez ennél összetettebb kérdés. Mégis úgy gondolom, hogy a szülők, mint közvetítők a néphagyományok és a gyerekek között fontos szerepet töltenek be, illetve a pedagógus is a személyiségével, motiváltságával. Úgy gondolom, közös munkájuk eredményeképp lehetne a gyerekeket ösztönözni és motiválni, hogy legyenek büszkék arra, hogy vannak hagyományaink és van magyar néptánc is. Ez nem szabad, hogy kényszer legyen. Úgy gondolom, nem minden hagyományápoló ember néptáncos, nem is kell, hogy az legyen, az a cél, hogy felvilágosítsuk a gyerekeket arról, mit foglal magába a magyar kultúra.

A képzésvezető interjú alanyoknak azzal kapcsolatban tettem fel kérdést, hogy ők mivel teszik élvezhetőbbé a néptáncot a gyerekek számra (7. Melléklet, 18-19. számú kérdések).

Az E személy szerint a következő szempontok a legfontosabbak: játékoság, fokozatosság, élményeken alapuló gyakorlatok, tapasztalás, elismerés.

A F személy szerint fontos, hogy élvezzék a próbákat és ne legyen nekik kényszer. Jellemzően egy- egy próbát azzal kezd, hogy kicsit beszélgetnek, mi történt velük a hétfvégén, a héten, így már egy oldottabb légkör alakulhat ki. A ritmikai, párválasztó, térfelosztó játékok nagyon fontosak, egyrészt egy vidám hangulatot generálnak, másrészt bemelegítésnek is nagyon jók. Gyakran alkalmaz jutalmakat egy-egy gyakorlat önálló

sikeres bemutatása után. A próbák végét mindig játékkal zárják, gyakran megkérdezve a gyerekeket, hogy ők mit szeretnének játszani. Illetve, ha ügyesek voltak és eredményes volt a próba szétoszt közöttük pl. egy zacskó gumicukrot, aminek nagyon tudnak örülni. Emellett jellemzőek a tanteremi foglalkozásokon kívül egyéb közösségi program, mint például: kirándulás, túra, kerti parti.

A csoportvezetők véleményét is megvizsgálva kértem őket, hogy a motiválás érdekében, hogyan lehet a gyerekek számára élvezhetőbbé tenni a néptáncot, illetve ez miért fontos.

Az G személy véleménye, főleg kisebekenél sokat kell játszani, sokszor észre sem veszik, hogy a játékokban már tulajdonképp táncolnak. A néptánc célja sokkal több, mint motívumok átadása. Szavait idézve: „Az értékközvetítést is fontosnak tartom, hogy a mai 'Mahiana Roszallo-s' világban találkozzanak a tanítványok az évszázadokon keresztül formálódott saját kincseinkkel.” Fontosnak tartja, hogy amiket táncos tapasztalatai alapján szerzett élményeket, tudást, minél nagyobb mértékben át tudja adni a gyerekeknek. Ezért is fontos, hogy a pedagógusok nézőpontja is formálódjon a néphagyománnyal kapcsolatban, ez az egyik oka, hogy már évek óta módszertani oktatója az Így tedd rá! programnak.

A H személy véleménye szintén megegyezik az előtte szólóval, hogy a gyerekeket, játékokkal és minél több eszköz felhasználásával lehet a legjobban motiválni. A néptánc célja a kikapcsolódás és feltöltődés és a széleskörű képességfejlődés. Szavait idézve: „Az a legjobb, amikor nem csak néptánc órákon vannak játékok, hanem akkor is, amikor történik valami. A hétköznapi életben való alkalmazás is nagyon fontos lenne. „

Érdemes lenne a pedagógusképzésekbe is teret adni alkalmazási lehetőségeinek megismerésére, hiszen sok fejlesztő lehetőséget rejt magában.

A I személy szerint, fontos, hogy alkalmazkodjunk a gyerekek igényeihez, sajátosságaihoz. Esetenként differenciálás, amellyel, plusz vagy más segítséget adhatunk a gyerekeknek, hogy mindenkinek legyen a sikerélménye a táncban. Tapasztalatai alapján az ölbéli játékok adaptálása is szimpatikus volt a gyerekek számára. A gyerekek élvezik, és szívesen csinálják, ezzel pedig a gyerekek kevésbé erős, fejlett készségeit, képességeit is tudjuk fejleszteni. A néptánc célja, hogy „nevetve fejlesszünk. Fontos a pedagógus személye is, hogy ki tudja alakítani a gyerekek számára nyugodt és harmonikus környezetet. Szavait idézve: „Gyökereket és szárnyakat kapnak. Kidől a fa, ha nincsenek jó gyökerei.”

Az eredményeket összefoglalva úgy gondolom a hagyományőrzés fontosságát, és a népi játékok, a néptánc iránti motivációt, a tanítóknak, a szülőknek és a néptáncoktatóknak egyaránt fontos, hogy közvetítse a gyerekek felé ennek fontosságát. Együttes munkájukkal az élet bizonyos színterein lehet a gyerekekben felkelteni a hagyományápolás és a tevékenységek iránti érdeklődését.

7. Kapott eredmények összefoglalása

Kutatási eredményeim kiértékelése után sok új ismerettel gazdagodtam, illetve „szerencsére” megcáfolódni látszik az a kijelentésem, melyet bevezetőmben tettem, miszerint a néptánc elavulttá és unalmassá vált. Úgy gondolom ez környezetfüggő is, de a kutatási eredmények rávilágítottak arra, hogyha országszerte nézzük a néptánc megítélését, egyre pozitívabb és egyre jobban virágkorát éli és reméljük, még sokáig fogja is, hisz mindig van hova fejlődni.

Úgy gondolom, néptánc tudatos alkalmazásában és lehetőségeinek biztosításában rejlik hipotéziseim megoldása. Ehhez több nehezítő és egyéb tényező is kapcsolódik, melyeket mindenképpen figyelembe kell venni, hogy hogyan lehet biztosítani a megfelelő háttértudást a tanítóknak. Célom az, hogy a pedagógusoknak legyen ismeretük a népi játékokról, annak módszertanáról, fejlesztési felhasználásáról és adottak legyenek a feltételek, a minél sikeresebb elsajátításhoz. Így nem csak testnevelés órákon, de akár tantárgyi integrációként is lehet alkalmazni, ezzel hozzájárulva ahhoz, hogy a gyerekekben erősítsük a hagyományápolás fontosságát, ne legyen számukra idegen. Ennek szerves részét képezi a pedagógusok motivált személyisége és hozzáértő tudása, illetve a szülői és magasabb szinten a néptáncoktatói támogatás és megerősítés.

Első hipotézisem, miszerint a tanítók körében elterjedtebb lenne a népi játékokkal, néptáncsal kapcsolatos képzések, ha lenne rá megfelelő támogatás, úgy gondolom egyértelműen igazoltnak tekinthető, mivel a tanítók, a kérdőíves adatok és az interjúk elemzése során is egyértelműen látható, a téma iránti motiváltságuk, csak a környezeti feltételek nem mindenkinél adottak. A tanítók igényelnék az anyagi- és időbeli támogatottságot. Az témához kapcsolódó szakirodalmi áttekintésben megtalálhatóak a legismertebb, legnépszerűbb képzések és azok árai. Összességében elmondható kevés az a képzés, ami megfelelő végzettséget is ad és elfogadható áron elvégezhető. Több pedagógus is írta a kérdőívben, hogy nem tudja megengedni magának, a pénz és az idő miatt. Egy egyetemi képzés napjainkban nagyon drága és sok időt és energiát ölelne fel. A pár napos képzések viszont, nem feltétlenül adhatnak egy tanítónak annyi háttértudást, hogy azt, tanítása során magabiztosan tudja alkalmazni és azok között is vannak irreálisnak bizonyuló árak.

Második hipotézisemben a fent említett anyagi és időbeli támogatottságra egy lehetséges megoldást fogalmaztam meg, miszerint az oktatók fontosnak tartják a népi játékok, néptánc oktatási rendszerében való megjelenését.

Véleményem szerint, ezt a hipotézisemet is sikerült igazolni a kapott válaszokból, többen már az első hipotézisemhez kapcsolódóan feltett kérdésekben is említették, hogy mindenképpen érdemes lenne a pedagógus képzésbe bevezetni a népi játékok, néptánc integrálását az általános iskolás korosztály számára. Többen támogatnák azt a felvetést, hogy az Oktatási Hivatal által legalább az óvodapedagógusok és a tanítók képzésben, valamilyen formában jelenjenek meg a népi játékok. Az emberek alapfokú műveltségéhez hozzátartozik az, hogy a néphagyományainkról és a néptáncról, valamilyen mértékben rendelkezzenek ismeretekkel. Ebben nagy szerepet játszik a pedagógus, így neki kell talán a legrészletesebb háttértudással rendelkeznie, így tudatosan tudja támogatni a gyerekeket, fizikai és szociális fejlődésük során.

Harmadik hipotézisem a pedagógusok, szülők és néptáncoktatók együttműködésére irányult, miszerint a népi játékok, néptánc által eredményesen lehet fejleszteni a gyerekeket, és hagyományápoló nemzedékké lehet, neveli őket.

Utolsó hipotézisemet is sikerült a kapott adataimmal igazolni, bár nem teljesen ezekre a válaszokra számítottam. Összességében egyet értettek a hagyományápolás fontosságával és hogy ezt, a gyerekek felé is közvetíteni kell, valamilyen formában. A kapott adatokból szülő, mint közvetítőként jelenhet meg a néphagyományok és a gyerekek között, a pedagógus pedig pozitív személyiségével, motiváltságával és megfelelő módszertani háttértudásával tudja erősíteni a gyerekekben, illetve a népi játékok, néptánc által mélyebb betekintést nyerni ebbe a világba. Úgy gondolom, közös munkájuk eredményeképp lehetne a gyerekeket ösztönözni és motiválni, hogy legyenek büszkéek arra, hogy vannak hagyományaink és van magyar néptánc is. A néptáncoktatók pedig, az előző családi és oktatási szintér hiányát tudják pótolni, illetve fejleszteni, akit kifejezetten érdekel ez a tevékenység, annak megmutatni azt a sokrétű utat, melyet bejárhat a néptánc által.

Hipotézisemet igazoltnak tekintem, de árnyalatában véve az eredmények rávilágítottak arra, hogy ez az együttműködés nem egyenrangú. Jellemzően a tanítók azok, akik közvetítőként, tanítóként is jelen van, illetve, akik kellő ismerettel rendelkezve, akár fejlődési lehetőséget is tudnak biztosítani a motivált tehetséges diákoknak. Természetesen

mind, a 3 célcsoporttól való megerősítés lenne a legcélravezetőbb, de nem mindenhol van erre lehetőség, ilyenkor, a pedagógus tehet ebben a témában a legtöbbet a gyerekek néptáncsal való kapcsolatát tekintve. Ehhez pedig szükség van arra, hogy minél több tanító, minél több jártasságot szerezzen a népi játékok, néptánc világában.

8. Összefoglalás

Kiskorom óta szerettem volna néptáncsal foglalkozni, hiszen saját magamon tapasztaltam meg azt, hogy milyen sok lelki és fizikai segítséget tud nyújtani a néptánc. Láttam a tanáromat, a mellettem felnövő gyerekeket, és én is ennek a közösségnek a tagja akartam lenni, olyan akartam lenni, mint a tanárom. Közben a világ változott, más értékrendek alakultak ki.

A néptánc történetére visszautalva elmondható, hogy a néptánc széleskörű utat járt be a teljes elutasítástól kezdve, egészen a mély táncelemző kutatásokig. A nagyjainkban ránk maradt gyűjtések, archív felvételek segítenek, hogy minél hitelesebben adja át egy-egy néptáncpedagógus, azt a táncstílust, amit tanít a gyerekeknek és ezáltal részesévé váljanak a magyar kultúrának (Arcanum, 2022). A néprajz-néptánc kutatók, gyűjtéseikkel, kutatásaikkal örökítették a néptánc mozzanatait. Legjelentősebb képviselője Martin György (1932-1983), aki felhívta a figyelmet arra, hogy a néptáncnak mennyi változata van jelen, melyet a jellegzetes viselet és egyéb értékek tesznek még egyedibbé.

Napjainkban, a hagyományőrző, művészeti együttesek, iskolák próbálják a régen természetesnek vett szokásokat, táncstílusokat újra feleleveníteni és mindenki számára elérhetővé tenni.

Magyarországon az iskolákban kezdetben nem jelent meg sokáig táncművészeti tevékenység. A Nemzeti Alaptanterv első változata nyitotta meg a tánc felé az utat, ahol a néptánc, mint tantárgy a testnevelés kerettantervben és az ének-zene kerettantervben jelenik meg érintőlegesen. A 2020-as Nemzeti Alaptantervben volt lehetőség először arra, hogy a heti 5 testnevelés órából, egy tanórát néptánc oktatásra használjanak fel az általános iskolák. A néptánc iskolai alkalmazását tekintve, mindenre hatással van, melyet Nagy Ágnes táblázatában és Kun Katalin DIFER méréseben nyomon követhetünk.

Ehhez tanmenetet, óratervezetet a pedagógusnak kell elkészíteni, erre vonatkozó utasítást, szabályozást nem tartalmaz egyik hivatalos okirat se, így elkészítettem saját tanmenetemet első két osztályra, melyeket a szakirodalmak, az elvégzett képzésem és

szerezett tapasztalataim által készítettem el. Célom az volt, hogy olyan tanmeneteket készítssek, amelyek a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelő, fejleszti a motoros, értelmi, kommunikációs és szociális- készségeket, képességeket, a felszabadultság élményét biztosítja. Továbbá az általam tartott foglalkozások melyeket a Jászberényi Nagyboldogasszony Katolikus Óvoda, Kéttannyelvű Általános Iskola és Gimnáziumában és a Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában végeztem is sok tapasztalatot nyújtottak tanmenetem elkészítése során. Foglalkozásaim, célja az volt, hogy megismertessem a gyerekekkel a népi játékokat, néptáncot és felkeltsem az érdeklődését, tapasztalatokat gyűjtsék, melyeket későbbi munkám során tudok hasznosítani.

Leendő pedagógusként fontosnak tartom, hogy minél több, módszert és eszközt használjunk fel tanításunk során. Kutatásom célja is az, hogy felhívjam a téma aktualitására és jelentőségére a figyelmet, illetve, hogy a tanítók figyelmét is felhívjam a népi játékok, néptánc gyerekekre gyakorolt fejlesztési lehetőségeire. Illetve, hogy hozzájáruljak ahhoz, hogy a gyerekekben erősítsük a hagyományápolás fontosságát. Hipotéziseimet, arra vonatkozóan tettem, hogy a fent említett célok eléréséhez, milyen feltételek hiányoznak, szükségesek ahhoz, hogy az általános iskolákban, sikeresen lehessen integrálni a népi játékokat, néptáncot. Kutatásom során interjús és kérdőíves módszereket alkalmaztam, célcsoportjaim a tanítók, szülők, csoportvezetők, képzésvezetők voltak.

Hipotéziseimet sikeresen igazoltam, a kapott adatok értékelése során. A tanítók körében elterjedtebb lenne a népi játékokkal, néptáncokkal kapcsolatos képzések, ha lenne rá megfelelő támogatás. Kevés az a képzés, ami megfelelő végzettséget is ad és elfogadható áron végezhető el. Az egyetemi képzések nagyon drágák és sok időt és energiát ölelnek fel. A pár napos képzések viszont, nem feltétlenül adnak egy tanítónak elegendő tudást. Erre megoldást keresve, vettem fel azt a hipotézisemet, hogyha az Oktatási Hivatal bevezetné a pedagógusképzésbe a népi játékok néptánc oktatását, mennyire lenne támogatott ez a megoldás. Erre vonatkozó kérdéseim egyértelműen igazolták, hogy a célcsoportok is úgy gondolják, jó megoldás lenne, ha a tanítókat támogatnák, másrészt, ha beépítenék a pedagógusok oktatási rendszerébe. A pedagógusok alapfokú műveltségéhez egyértelműen hozzátartozik, hogy a néphagyományainkról és a néptáncról valamilyen mértékben rendelkezzenek

ismeretekkel. Úgy gondolom, napjainkban sok feladatot hárítunk a pedagógusokra, így szerettem volna azt is megvizsgálni, hogy jelen esetben is csak a pedagógusok vagy más környezeti tényező is hatással lehet a gyerekek néptáncra való kapcsolatára. A kapott adatokból a szülő, mint közvetítőként jelenhet meg a néphagyományok és a gyerekek között, a pedagógus pedig, pozitív személyiségevel, motiváltságával és megfelelő módszertani háttértudásával tudja a gyerekeket közelebb hozni a néptánc világához. A néptáncoktatók pedig az előző családi és oktatási szintér hiányát tudják pótolni, illetve fejleszteni, akit kifejezetten érdekel ez a tevékenység, annak megmutatni azt a sokrétű utat, melyet bejárhat a néptánc által. Ugyanakkor, ha hiányzik valamelyik megerősítési környezet, a tanító tudja ezeket hozzáértésével pótolni.

A felmérésem eredményei nem reprezentatívak, de alkalmasak lehetnek arra, hogy felhívják a néptánc aktualitására és annak eredményes felhasználására a pedagógusok figyelmét és az oktatási rendszer figyelmét.

Kutatásom során jó érzéssel töltött el, hogy szembesültem azzal a ténnyel, hogy ez a téma, nem csak az én szívemet melengeti, hanem más tanítók, oktatók, képzésvezetők szívügye is.

Remélem kutatásommal hozzájárultam a népi játékok és a néptánc népszerűsítéséhez és sikerült rávilágítanom azokra a lehetőségekre, melyeket figyelembe véve, talán több tanítóhoz és gyermekhez eljuthat a néptánc és a hagyományörzés.

Végül dolgozatomat Rábai Miklós soraival szeretném zárni:

„Nem csak nyelvében él a nemzet, hanem műveltségében, gondolkodásában, zenéjében és táncában is.”

Irodalmi jegyzék

1. Ágnes Alpár, B. A. (1994). Magyar Színházművészeti Lexikon. Budapest: Akadémiai Kiadó
2. Balatoni, K. (2016). Így Tedd Rá! MÓDSZERTANI ESZKÖZTÁR. Tök: Örökös Stúdió
3. Dömötör, T. (1972). Magyar Népszokások. Budapest: Corvina Könyvkiadó.
4. Kis Á. (2000). Magyar Gyermekjáték Gyűjtemény. Budapest Holnap Kiadó
5. Kun K. (2012). Alapkészségek fejlesztési lehetősége a népi játékok és a néptánc tanításával. Termékmenedzsment 13(1) 88-97.
https://epa.oszk.hu/02700/02750/00028/pdf/EPA02750_tudasmenedzsment_2012_01_088-097.pdf Letöltve: 2022. 12. 10.
6. Lázár K. (1996). Népi játékok. Budapest Planétás Kiadó
7. Lévai P. (2010). Szökkenjünk ugráljunk... A sárközi ugrós táncok módszertana. Győr: Magyar Kultúra Kiadó Kft.
8. Lévai P. (2017). Így kell járni, úgy kell járni... A sárközi friss csárdás tanítási módszertana táncok módszertana. Győr: Magyar Kultúra Kiadó Kft.
9. Lévai P. (2019). A mozdulattípusok és a magyar néptánc alapmotívumainak tanítási módszertana. Győr: Magyar Kultúra Kiadó Kft.
10. Lévai, P. (2019). Rögtönzés és/vagy improvizáció? A magyar néptáncok mozdulati és motivikai értelmezési és feldolgozási lehetőségei. (old.: 38). Budapest: Tanulmányok a tanügy és az oktatásban világból

Forrásjegyzék

1. A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/112. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról. (2020). Magyar Közlöny, 406-412.
2. A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról. (2020). Magyar Közlöny, 439-446.
3. Ágnes Alpár, B. A. (1994). Magyar Színházművészeti Lexikon. Budapest: Akadémiai Kiadó.
4. Alba R. T. (2019). Forrás: <https://www.artefolk.hu/> Letöltve:2022.12.10.
5. Alba Regia Táncgyesület (2019). Forrás: <https://www.artefolk.hu/tanfolyamok> Letöltve: 2022. 12. 10.
6. Apor V. K. F. (2022). Forrás: <https://avkf.hu/kepzesek/szakiranyu-tovabbkepzes> Letöltve:2022.12.10.
7. Apor Vilmos Katolikus Főiskola (2022). Forrás: <https://avkf.hu/kepzesek/szakiranyu-tovabbkepzes> Letöltve: 2022. 12. 10.
8. Arcanum (2022). Forrás: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-eletrajzi-lexikon-7428D/r-775E4/rabai-miklos-775E8/> Letöltve: 2022. 12. 10.
9. Arcanum (2022). Forrás: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-eletrajzi-lexikon-7428D/m-76AF9/molnar-istvan-76ECF/> Letöltve: 2022. 12. 10.
10. Arcanum (2022). Forrás: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/MagyarNeprajz-magyar-neprajz-2/vi-nepzene-neptanc-nepi-jatek-8ADD/a-magyar-nep-tanckulturaja-8DF2/a-magyar-neptanc-kutatas-a-8DF3/> Letöltve: 2022. 12. 10.
11. Arcanum. (2022). Forrás: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/#lexikonok> Letöltve: 2022.12.10.
12. Balatoni K. (2017). Így Tedd Rá! Forrás: <https://igyteddra.hu/> Letöltve: 2022.12.10.
13. Balatoni, K. (2016). Így Tedd Rá! MÓDSZERTANI ESZKÖZTÁR. Tök: Örökös Stúdió

14. Balatoni, K. (2017). Így Tedd Rá! Forrás: <http://balatonikatalin.hu/eletrajz/>
Letöltve: 2022. 12. 10.
15. Balatoni, K. (2017). Így Tedd Rá! Forrás: <https://igyteddra.hu/kepzesek/> Letöltve:
2022. 12. 10.
16. Bólya, M. A. (2021). A tánc történet-oktatás tartalmi kérdései. Magyar Művészeti Akadémia (old.: 16). Budapest: Kocsis Miklós. https://www.mma-mmki.hu/wp-content/uploads/2021/11/Tanc-es-modszer_Muhelytanulmanyok_III.-evf.-7.-szam.pdf Letöltve: 2022. 12.10.
17. Dömötör, T. (1972). Magyar Népszokások. Budapest: Corvina Könyvkiadó.
18. Fuchs, L. (Rendező). (2020). Folkudvar-Amagyar színpadi néptánc története I./ The history of Hungarian stage folk dance [Film]. Forrás:
https://www.youtube.com/watch?v=yLw_mPamOII&list=PLQ-g03pc8H4aV2V6MX-6IqXMdKwIOpFex&index=7 Letöltve: 2022. 12. 10.
19. Fuchs, L. (Rendező). (2020). Folkudvar-Amagyar színpadi néptánc története II. / The history of Hungarian stage folk dance [Film]. Forrás:
<https://www.youtube.com/watch?v=Fo4RpLW86pw&list=PLQ-g03pc8H4aV2V6MX-6IqXMdKwIOpFex&index=8> Letöltve: 2022. 12. 10.
20. Hagyományok Háza (2022). Forrás: <https://hagyomanyokhaza.hu/hu/mihalyigabor>
Letöltve: 2022. 12. 10.
21. Jean, J. (1859). Citatum. Forrás: <https://www.citatum.hu/idezet/43225> Letöltve:
2022. 12.10.
22. Kiss, Á. T.-Z. (2020). Lipinka. Forrás: <https://www.lipinka.hu/program/> Letöltve:
2022. 12. 10.
23. Kun K. (2012). Alapkészségek fejlesztési lehetősége a népi játékok és a néptánc tanításával. Termékmenedzsment 13(1) 88-97.
https://epa.oszk.hu/02700/02750/00028/pdf/EPA02750_tudasmenedzsment_2012_01_088-097.pdf Letöltve: 2022. 12. 10.
24. Lévai P. (2010). Szökkenjünk ugráljunk... A sárközi ugrós táncok módszertana. Győr: Magyar Kultúra Kiadó Kft.
25. Lévai P. (2017). Így kell járni, úgy kell járni... A sárközi friss csárdás tanítási módszertana táncok módszertana. Győr: Magyar Kultúra Kiadó Kft.
26. Lévai P. (2019). A mozdulattípusok és a magyar néptánc alapmotívumainak tanítási módszertana. Győr: Magyar Kultúra Kiadó Kft.

27. Lévai, P. (2019). A mozdulattípusok és a magyar néptánc alapmotívumainak tanítási módszertana. Győr: Magyar Kultúra Kiadó.
28. Lévai, P. (2019). Rögtönzés és/vagy improvizáció? A magyar néptáncok mozdulati és motivikai értelmezési és feldolgozási lehetőségei. (old.: 38). Budapest: Tanulmányok a tanügy és az oktatástan világából
29. Magyar Nemzeti Táncegyüttes (2022). Forrás: <https://mnnte.hu/zsurafszky-zoltan/> Letöltve: 2022. 12. 10.
30. Magyar Színházművészeti lexikon (1991).
<https://mek.oszk.hu/02100/02139/html/index.html> Letöltve 2022. 12.10.
31. Magyar Táncművészeti Egyetem. (2022). Forrás: <http://mte.eu/kepzesek/> Letöltve: 2022. 12. 10.
32. Nemzeti Alaptanterv (2012). Magyar Közlöny. 2012.06.04. Forrás: https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/attachments/mk_nat_20121.pdf Letöltve: 2022.12.10.
33. Oktatási Hivatal (2022). Forrás: https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf Letöltve: 2022. 12. 10.
34. Sándor I. (2015). Lippogó Forrás: <http://www.lippogo.hu/> Letöltve: 2022.12.10.
35. Sándor, H. K.-I. (2015). Lippogó. Forrás: <http://www.lippogo.hu/akkreditalt-kepzes> Letöltve: 2022. 12. 10.
36. Sulinet Tudásbázis. (2022). Forrás: <https://tudasbazis.sulinet.hu/hu/muveszetek/tanc-es-drama/a-magyar-neptanc-tipusai/2/a-magyar-neptanc-tipusai-bevezeto/a-magyar-neptanc-tipusai> Letöltve: 2022. 12. 10.
37. Szájbély, M. (2012.). Citatum. Forrás: <https://www.citatum.hu/idezet/95314> Letöltve: 2022. 12. 10.
38. Táncélet.hu. (2003). Forrás: <https://tancelet.hu/tancosok-koreografusok/324-timar-sandor> Letöltve: 2022. 12. 10.
39. Tatárné, Á. N. (2016). Kuncogó. Forrás: <https://www.kuncogo.hu/kuncogo-gyujtemeny/keszsegek-es-kepesssegek/> Letöltve: 2022. 12. 10.
40. Virág, E. (2014). A néptánc oktatásról elmélkedve. Közművelődési havilap, LXVII. évfolyam.
41. Wikipédia. (2021). Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Magyar_n%C3%A9pt%C3%A1nc

Mellékletek

8. Melléklet

Néptánc Tanmenet

Általános iskola

1. osztály

Heti egy óra

32 óra

A pedagógus neve: Pelei Netti

Dátum: 2022. 09.01.

Óra	Tananyag			Eszközök	Tantárgyi kapcsolódások
	Fő feladatok	Fejlesztendő célok/területek	Személyiségfejlesztési célok		
1.	Ismerkedés Terem és öltözők rendje Felszerelés Balesetvédelmi oktatás Játékok: - Tanuljuk meg egymás nevét! (babzsák) - Szobros kukac fogó (népzene) - Kő- papír- olló (kigyózás)	Csoportszellem kialakítása, tantárgy iránti érdeklődés.	A játékbátorság, az önbizalom, közösséghez tartozás erősítése. Hozzászoktatás új környezetéhez	babzsák hangfal sip	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népzenevel való ismerkedés.
2.	Negyed Lükettés Bemelegítés: - Szobros kukac fogó Játékok: - egy petty, liba petty - Babzsák adogatása (körben) - Paprika Jancsi tapsjáték - labda fellökése térdrel (szivacs labda) - Helyben járás, taposás (Dombon török a diót) - Csöszös játék (szüret) Lezárás: Ilyen magas az óriás	Negyed lükettés megismertetése tapssal, dobantással, térben való mozgással. Mondóka, zenei ismeretbővítés, éneklési kedv felkeltése. Szürettel kapcsolatos hagyományismeret. Közös együttműködés.	A játékbátorság, az önbizalom erősítése. Az énekzési kedv és a közösséghez tartozás erősítése	dió hangfal babzsák szivacs labda	Ének-zene: ritmus érzék fejlesztése, egyenletes lükettés Magyar nyelv és irodalom: szótagolás Testnevelés: labdás játékok
3.	Néptánc alapmotívumok: lépés Bemelegítés: Árva Panni húgom	Az osztály egyidejű foglalkoztatása. Egyenletes lükettés gyakorlása.	En kép formálása Magabiztosságra törekvés	ragasztószalag	Ének-zene: egyenletes lükettés

	Papírcsiklon sétálás tyüklépés lépés előtt sarokkocogtatás oldalirányba mozgás Játék: Pálya kialakítása (változatos térformák) Mondóka: Elöl megy a hegedűs, Eni Péni . Lezárás: Boszorkafogó	Lépés fogalmának kialakítása. A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti későbbi táncos mozgásra. Egyenletes mozgás, lépés nagyságának kialakítása csárdás előkészítése. Koncentráció képesség és figyelem fejlesztése. Mondókára történő egyenletes mozgás, társai figyelembevétele.	Sikerélmény szerzés		
4.	Néptánc alapmotívumok: lépés Bemelegítés: Hüre hüre... Lépés sorozatok: - egyenes, lépés tapssal kísérve - cikk-cakk tyüklépés - oldalirány lép zár - kereszt forma, előre-hátra mozgás - Párban köríven lépés - Önállóan, közös ének - Fakultatív bemutatás Játék: Tükör (páros vagy csoportos) Közös ének: Elvesztettem zsebkendőmet Lezárás: Kigyókirály	Lépés fogalmának kialakítása. Téri tájékozódás, egyenletes lükettés fejlesztése különböző helyzetekben. Mondókára és zenére történő mozgás végrehajtása. Együttműködés társaival Gyakorlatok különböző helyzetekben történő feldolgozása Mozgás és annak kísérete összhangban legyen. Térbeli tájékozódás fejlesztése egy és több irányba is. A mozgásanyanyelv megalapozása. A figyelem, emlékezés fejlesztés	Közösségben vállalt szerep, fontosság Az önbizalom növelése, hogy képes együtt mozogni a társaival bonyolultabb feladatok esetén is.	babzsák seprű ragasztószalag	Ének zene: Egyenletes lükettés, ritmusérzék fejlesztése, Ének-zene: Ritmusérzék, egyenletes lükettés fejlesztése. Testnevelés: Rendgyakorlat, vonalak formák.
6.	Néptánc alapmotívum: lépés Bemelegítés: Zenére sétá körben, ritmus visszatapsolása	Negyed lükettés gyakorlása Lépés és a csárdás összeillesztése Táncforma legmagasabb információs	Kudarctűrő képesség és akaraterő fejlesztése. Koncentráció és figyelem	gumiszalag ragasztószalag babzsák korongok	Ének-zene: Ritmusfejlesztés Testnevelés:

	Csárdás előkészítése: -Gumiszalag: gumira rálép, átlép (jobb-bal) -Pálya ragasztószalaggal (változatos térforma, babzsákkal, puha koronggal) - Párban csárdás, mondókára (babzsák) - Arnyék játék Zárás: egyéni/páros sorozat bemutatás	eszköze a csárdás magabiztos elsajátítása Zenei tevékenységben történő magabiztos használatra való törekvés Beszéd és szótagolási képesség fejlesztése	fejlesztése. Közösséghez való igazodás, közös feladatmegoldás. Empátia		Sorozatgyakorlatok Magyar nyelv: Szótagolás Matematika: számolás
7.	Néptánc alapotívum: lépés Bemelegítés: Majomutatózó játék, zenére (Körben) Összefoglalás: -Csárdás variációk zenére (körben, tanító közepén) - Párban zenére (kétpontos vezetgetés) - Önálló bemutatás: Elvesztettem zsebkendőmet Lezárás: csárdás sötétben metronómmal	Csárdás összefoglalása és annak variációjának megmutatása: egyes, kettes, és egyéb variációk. Improvizatív képességek fejlesztése.	Improvizációs és önismereti képességek fejlesztése. Empátia Türelem Alkalmazkodás Segítőkészség	hangfal metronóm	Ének-Zene: Ritmusérzék, metronóm, hangképzés.
8.	Néptánc alapotívum: ugrás Páros, terpesz-zár Bemelegítés: Pányvázás Játékok: -Golya, golya gilice -Aroklyázás - Fogó játék (Terpesz-zárral felszabadít) Lezárás: Ugróiskola	Az esztétikus és finom mozgáskoordináció fejlesztése. A tanult ugrásokat képes legyen egyénileg és csoportban is végrehajtani. Allóképesség és egyensúlyérzék fejlesztése.	Fejldik a tanuló esztétikai érzéke. Az éneklési kedv és a közösséghez tartozás erősítése.	kötél ragasztószalag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Testnevelés: ugrások.

	(egy lábra ugrás előkészítése)				
9.	Néptánc alapotívum: ugrás Páros-egyk láb, egyik lábról-párosra Bemelegítés: babzsák fogó Játékok: -sárga tulipán (1 lábon ugrás) korong (páros láb) -Kitámasztott gumiszalag (páros ugrás, egyik lábbal rálép, jobbra-balra) -Ugróiskola: (Páros jobb-páros bal) - Egyedem begyedem Lezárás: egyéni bemutatás	Allóképesség és egyensúlyérzék fejlesztése. Önálló feladatvégrehajtás. Ugrás magabiztos és komfortos elsajátítása játékos formában. Ugrós táncok és a lengető előkészítése.	A játékbátorság, magabiztosság, az önbizalom erősítése. Közösséghez tartozás erősítése. Sikerélmény szerzés Kudarctűrő és probléma megoldó képesség fejlesztése	sárga tulipán korong ragasztószalag	Ének-zene: Ritmusérzék Magyar nyelv és irodalom: mondókák. Testnevelés: ugrás páros lábon.
10.	Néptánc alapotívum: ugrás egyk lábról a másikra, egyik lábról ugyanarra Bemelegítés: Indián fogó Játék: -Ugróiskola (saját tempó) -Ugróiskola mondókaival (Ha én cica volnék) -egyéni bemutatás Lezárás: Összefoglalás zenére (ugróiskola), előzetes ismeretek is felelevenítve (körbe)	Ugrás magabiztos és komfortos elsajátítása játékos formában. Ugrós táncok és a lengető előkészítése. Lengető minden fajtájának ismerete, használata. Mezőföldi ugrós táncok előkészítése	Egyéni tanulási rendszer kialakítása. Önfejlesztés Szereplés mások előtt. Elfogadás és a lelkesítés kihangsúlyozása Empátia Türelem	ragasztószalag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák Testnevelés: Ugrások.
11.	Néptánc alapotívum: ugrás Összefoglalás, Márton nap	Tanult ismeretek összefoglalása, mondókára és zenére.	A játékbátorság, az önbizalom erősítése.		Ének-zene: ritmusérzék

	Bemelegítés: - Pányvázás Játékok: -Hagyományismeret -Márton napi liba készítése -Rétiba és kapiba -Sárga a liba begye -Libatolvaj Lezárás: Liba körbe táncolása (zenére) ugrós lépések	Hagyományismeret bővítés, ehhez kapcsolódó játék és-szokáskultúra ismertetése. Az előző órákon tanult ugrás fajták összefoglalása, gyakorlása.	Az éneklési kedv és a közösséghez tartozás erősítése. Egyszerű mozgásformák fejlesztése, társas együttműködés.		fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák, hagyományok (Márton nap). Testnevelés: Ugrások.
12.	Karácsonyi műsor előkészítése Bemelegítés: Ritmus visszatapsolás (kézzel, lábbal, szájjal, fejfel) Játékok: - Kotyoló mondókák -Luca, Luca kitty, kotty - Egyet üt az óra (Boszorkányüldözés) Mentovics Éva: Luca széke és a boszorkányok	A tanult elemek összefoglalása. Karácsonyi műsor összeállítása. Az állóképesség fejlesztése. A figyelem, emlékezés fejlesztése. Az éneklési kedv, a társak előtti mozgás ösztönzése. Ritmusérzék fejlesztése. Eligazodás a térben. Hagyományismeret-Luca-napi népszokások.	A játékbátorság, az önbizalom erősítése. Az éneklési kedv és a közösséghez tartozás erősítése. Egyszerű mozgásformák fejlesztése, társas együttműködés.	szék boszorkány kalap bot hanganyag hangtechnika	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák, hagyományok Testnevelés: Ugrások, lépések
13.	Karácsonyi műsor előkészítése: Bemelegítés: Kigyókirály (ugrós) Játékok: -Betlehem, Betlehem -Kézölés, betlehemezés, virgácsolás - Betlehem kis falucskában (koreografált népzene)	A figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés. Hagyományismeret-betlehemezés. Tanult elemek énekre és zenére történő alkalmazása. Egyéni és csoport önállóság fejlesztése.	Együttműködési készség fejlesztése. A közös játék öröme. Közösséghez tartozás, együttműködés. Önfejlesztés.	hangfal hanganyag botok korona	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák, betlehemezés

	Lezárás: egyet üt az óra				
14.	Karácsonyi műsor előkészítése: Bemelegítés: babzsákfogó Játékok: -Kotyoló mondóka -Luca, Luca, kitty, kotty -Luca széke – egyet üt az óra -Betlehemezés - Betlehem kis falucskába	Koreográfia, összefonása, átkapcsolások rögzítése. A figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés Szövegek, énekek begyakorlása. Gyakorlás	Együttműködési készség fejlesztése. A közös játék öröme. Közösséghez tartozás, együttműködés. Önfejlesztés. Szabályelvűség	hangfal hanganyag jelmezek	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák, betlehemezés Lucázás
15.	Karácsonyi műsor előkészítése: Bemelegítés: szinpad bejárása Játékok: -Kotyoló mondóka -Luca, Luca, kitty, kotty -Luca széke – egyet üt az óra -Betlehemezés -Betlehem kis falucskába Lezárás: meghajlás, egyéb megbeszélmi valók Nehézségek tisztázása	Koreográfia, összefonása, átkapcsolások rögzítése. A figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés Szövegek, énekek begyakorlása. Gyakorlás	Együttműködési készség fejlesztése. A közös játék öröme. Közösséghez tartozás, együttműködés. Önfejlesztés. Szabályelvűség	hangfal hanganyag jelmezek	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák, betlehemezés Lucázás
16.	Félév végi összefoglalás, értékelés Bemelegítés: karácsonyfa készítés (népzene) Játékok: -Székfoglaló -Ajándékozás (kézműves) - Újévi népszokások és hagyományok	A figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés. Hagyományörzés.	Együttműködési készség fejlesztése Közös játék öröme	hangfal hanganyag székek	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák, népszokások.

	- Új esztendő Lezárás: Félévi értékelés				
17.	Év eleji ismétlés: Bemelegítés: Héja, héja vaslapát Játék: - Gyolcs szélű párnám - Kígyó király (csárdás, dunántúli ugrós) - Pálya, ugróiskola Lezárás: páros tánc (zenére)	A tanult mozgásforma átismétlése, fejlesztése. Magára formálja a lépéseket. Nem gondolkodás szerű a tánc, hanem élvezet központú. Memória fejlesztés. Egyensúlyérzék fejlesztés. ü	Problémamegoldó képesség fejlesztése. Együttműködési képesség fejlesztése. Közös játék, tánc élvezete.	hangfal hanganyag seprű ragasztószalag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák, Testnevelés: lépés, ugrás
18.	Néptánc alapmotívum: cifra Bemelegítés: ritmus visszatapsolás Játékok: - szavak keresése, amik kiadják a tititá ritmusát. (szájjal, tapsolva, lépéssel.) - Pálya – adott szó kimondása és a tititá ritmus lelépése, (egyéni tempó, tárgyak képe a földön) - Tárgyak ritmusképpel történő helyettesítése (tititá) - Tárgyak és ritmus képletek keverése Lezárás: Bumm	A figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés. Kreativitás és improvizáció fejlesztése. Új ismeret előkészítése. Képes legyen a tanult motívumokból feladatokat végrehajtani, egyéni tempóban.	Együttműködés, alkalmazkodás fejlesztése. Önfegyelm fejlesztése. Komplex gondolkodás és problémamegoldó képesség fejlesztése	ritmuskártyák tárgyak képei ragasztószalag hangtechnika hanganyag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák. Matematika: kör, egyenes, cikk-cakk, Testnevelés: koordinációs gyakorlatok
19.	Néptánc alapmotívum: cifra Bemelegítés: Tárgyak átismétlése (szájjal, tapsal, lépéssel)	A figyelem, emlékezés fejlesztése. Koncentráció fejlesztése. Memóriafejlesztés.	Együttműködési készség fejlesztése. Közös játék öröme	hulla-hopp gumiszalag babzsák	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése.

	Játék: - Pálya (egy oldalon 2 tárgy van, egyéni tempó) - Pálya (gesztusláb emelése, helyváltoztatás ugrással) hulla-hopp karikával - Pálya gumival Lezárás: Üsd le a babzsákokat (váltott lábas ugrás)	Kreativitás és improvizáció fejlesztése. Képes legyen a tanult motívumokból feladatokat végrehajtani.	Önfejlesztés	hanganyag hangfal	Magyar nyelv és irodalom: mondókák.
20.	Néptánc alapmotívum: cifra Bemelegítés: Bumm (tititá: szájjal-kézzel-lábbal) Játékok: botokkal - Körbe ugrani jobb/bal - Körbe váltott lábbal jobb/bal - Bot mindkét oldalán jobb/bal - Jobb-bal páros - körbe jobb-bal párossal (tititá szó - ritmusra) - Jobb-bal páros bot mindkét oldalán Lezárás: szobros kukac fogó	A figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés. Kreativitás és improvizáció fejlesztése. Cifra előkészítése, gyakorlása. Térváltoztatás. Gesztus láb kiemelése. A cifra első fázisának nyomatékosítása.	Együttműködés Önfejlesztés Empátia Segítőkészség Kudarc-tűrő képesség táncolási kedv megalapozása. Sikerélmény szerzése.	botok hanganyag hangfal	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése Testnevelés: téri tájékozódás jobb/bal differenciálás
21.	Néptánc alapmotívum: cifra Bemelegítés: szegedi polkát én nem járok Játékok: - Egyenlő térközök (cifra)	Tartás-ellentartás Koncentráció fejlesztése. Figyelem, fegyelm fejlesztése. Cifra gyakorlása párban, zenére. Ismerje az adott dalokat.	Egymás iránti bizalom. Együttműködés Alkalmazkodás	hanganyag hangfal seprű	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése daltanítás

	- Cifra párban -Hogy a csibe, hogy (cifra zenére) -Bumm (cifra zenére) Lezárás: kigyókirály (cifra)	Gyakorlatok elvégzése az alapszöveggel.			Matematika: számolás időérzés Testnevelés: tértájtékozódás
22.	Néptánc alapszöveg: cifra Összefoglalás: Bemelegítés: Játékok: -Pálya gumiszalaggal - 2 pontos vezetgetés (zenére) -Árnyék (zenére) - Cifra oldalirányba Lezárás: Páros bemutatás (cifra)	Koncentráció fejlesztése. Figyelem, fegyelm fejlesztése. Cifra gyakorlása párban, zenére. Ismerje az adott dalokat. Gyakorlatok elvégzése az alapszöveggel. Önálló/ párban történő bemutatás. Egyéni koreográfia. Értékelés.	Egymás iránti bizalom. Együttműködés Alkalmazkodás Segítőkészség Kudarc-tűrő képesség táncolási kedv megalapozása. Sikerélmény szerzése. Önreflexió	gumiszalag hanganyag hangfal	Ének-zene: ritmusérzés fejlesztése Matematika: számolás időérzés Testnevelés: tértájtékozódás koordináció
23.	Farsang: Bemelegítés: Bumm -Hagyományismeret -Kiszámolók, mondókák: csujogatók -Ez a kislány várja a farsangot -Hipp hopp farsang Lezárás: Babzsák verseny	Eddig tanult lépések rutinszerű alkalmazása. A figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés. Kreativitás és improvizáció fejlesztése. Ismerje a tanult népszokásokat, hagyományokat. Tartásjavítás, egyensúlyérzés fejlesztése.	A játékbátorság, az önbizalom erősítése. Az éneklési kedv és a közösséghez tartozás erősítése. Egyszerű mozgásformák fejlesztése, társas együttműködés fejlesztése.	hangfal hanganyag babzsák	Ének-zene: ritmusérzés fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák, hagyományok
24.	Néptánc alapszöveg: cifra Bemelegítés: Szobor játék titátá tapssal.	A tanult lépést képes legyen egyénileg	Együttműködési készség fejlesztése.	hanganyag hangfal	Ének-zene:

	Játékok: mondókára, zenére -Titátá tapsolása -Lépéssel -Ugrással -Párban Lezárás: párban önálló tánc (taps, láb, ugrás)	és csoportban is végrehajtani. Figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés. Kreativitás és improvizáció fejlesztése.	Közös tánc öröme.		ritmusérzés fejlesztése, Magyar nyelv és irodalom: mondókák. Matematika: pár
25.	Villózás- kiszehajtás Bemelegítés: Szegedi polka Játékok: -Hagyományismeret -Jöjj el, áltul jöjj el -Uj hold fényes nap -Kiszebáb égetése	A figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés. Kreativitás és improvizáció fejlesztése. Ismerje a tanult népszokásokat, hagyományokat. Tartásjavítás, egyensúlyérzés fejlesztése.	A játékbátorság, az önbizalom erősítése. Az éneklési kedv és a közösséghez tartozás erősítése. Egyszerű mozgásformák fejlesztése, társas együttműködés fejlesztése. Hagyományápolás fontossága.		Ének-zene: ritmusérzés fejlesztése, népdalok tanulása. Hagyományápolás
26.	Néptánc alapszöveg: cifra Összefoglalás Bemelegítés: Adj király katonát Játékok: Zenére -Ugróiskola -Botok (egyéni páros) -hulla-hopp karika Lezárás: Tanultak bemutatása csoportosan.	A tanult lépést képes legyen egyénileg és csoportban is végrehajtani. Figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés. Kreativitás és improvizáció fejlesztése.	A játékbátorság, az önbizalom erősítése. A közösséghez tartozás erősítése. Egyszerű mozgásformák fejlesztése, társas együttműködés fejlesztése.	ragasztószalag hangfal hanganyag botok hulla-hopp	Ének-zene: ritmusérzés fejlesztése, népzene Testnevelés: ugrás eszközhasználat Matematika: számolás

27.	Húsvét Bemelegítés: nyuszifogó, tojás készítés Játék: -Hagyományismeret -Mondókák -Koma tálat hoztam -Ugyan édes komám asszony Lezárás: Locsolás	Figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés. Kreativitás fejlesztése. Ismerje a tanult népszokásokat, hagyományokat.	A játékbátorság, az önbizalom erősítése. Az éneklési kedv és a közösséghez tartozás erősítése. Egyszerű mozgásformák fejlesztése, társas együttműködés fejlesztése. Hagyományápolás fontossága.	ragasztó tojások hangfal komatál	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népzene Testnevelés: ugrás, járás Matematika: számolás
28.	Mit tanultunk ebben az évben? -Bemelegítés: Szobros kukac fogó Játék: -Elöl megy a hegedűs -A pozsonyi sétatérén -Járd ki lábam járd ki most	Koreográfia, összefonása, átkapcsolások rögzítése. A figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés Szövegek, énekek begyakorlása. Gyakorlás	Együttműködési készség fejlesztése. A közös játék öröme. Közösséghez tartozás, együttműködés. Önfejlesztés. Szabályelvűség	hangfal hanganyag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák,
29.	Mit tanultunk ebben az évben? Bemelegítés: Tükörkép -Járd ki lábam járd ki most -Daniéknál a legények -Fiúk: Ez a kislány beteges, Nem szereti a levest. Mert a leves paprikás, Ez a kislány hektikás. Lányok: Ez a legény, jaj, de szép Mint a háromlábú szék.	Koreográfia, összefonása, átkapcsolások rögzítése. A figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés Szövegek, énekek begyakorlása. Gyakorlás	Együttműködési készség fejlesztése. A közös játék öröme. Közösséghez tartozás, együttműködés. Önfejlesztés. Szabályelvűség	hangfal hanganyag hangfal	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák,

	A szemei ragyognak Mint a fülesbagolynek. -Kivezetés: Fürge leány kapaszkodj a leányhoz ragaszkodj				
30.	Mit tanultunk ebben az évben? Bemelegítés: Játék: Elöl megy a hegedűs -A pozsonyi sétatérén -Járd ki lábam járd ki most Járd ki lábam járd ki most -Daniéknál a legények -Fiúk: Ez a kislány beteges, Nem szereti a levest. Mert a leves paprikás, Ez a kislány hektikás. Lányok: Ez a legény, jaj, de szép Mint a háromlábú szék. A szemei ragyognak Mint a fülesbagolynek. -Kivezetés: Fürge leány kapaszkodj a leányhoz ragaszkodj	Koreográfia, összefonása, átkapcsolások rögzítése. A figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés Szövegek, énekek begyakorlása. Gyakorlás	Együttműködési készség fejlesztése. A közös játék öröme. Közösséghez tartozás, együttműködés. Önfejlesztés. Szabályelvűség	hangfal hanganyag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák,
31.	Mit tanultunk ebben az évben? Bemelegítés: Bejárás -Elöl megy a hegedűs	Koreográfia, összefonása, átkapcsolások rögzítése. A figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés	Együttműködési készség fejlesztése. A közös játék öröme. Közösséghez tartozás,	hangfal hanganyag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása.

	-A pozsonyi sétatéren -Járd ki lábam járd ki most Járd ki lábam járd ki most -Daniéknál a legények -Fiúk: Ez a kislány beteges, Nem szereti a levest. Mert a leves paprikás, Ez a kislány hektikás. Lányok: Ez a legény, jaj, de szép Mint a háromlábú szék. A szemei ragyognak Mint a fülesbagolyoknak. -Kivezetés: Fúrge leány kapaszkodj a leányhoz ragaszkodj	Szövegek, énekek begyakorlása. Gyakorlás	együttműködés. Önfejlesztés. Szabályelvűség		Magyar nyelv és irodalom: mondókák,
31.	Tanévzáró műsor Ertékelés	A figyelem, emlékezés fejlesztése. Memóriafejlesztés. Kreativitás és improvizáció fejlesztése. Tanult mondókák, kiszámolók, dalok, játékok és táncos mozgások ismétlése. Együttműködés a gyerekek között. A szükséges mozgásformák elsajátítása, az év közben tanult lépések, játékok ismerete.	A játékbátorság, az önbizalom erősítése. Az éneklési kedv és a közösséghez tartozás erősítése. Egyszerű mozgásformák fejlesztése, társas együttműködés Önkritika		Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák. Testnevelés Matematika
32.	Év végi értékelés Táncház	Kreativitás és improvizáció fejlesztése.	önbizalom erősítése. Az éneklési kedv és a közösséghez tartozás erősítése.		

9.Melléklet

Néptánc Tanmenet

2. osztály

Heti egy óra

32 óra

A pedagógus neve: Pelei Netti

Dátum: 2022. 09.01.

Óra	Tananyag			Eszköz	Tantárgyi kapcsolat
	Fő feladatok	Fejlesztendő célok/területek	Személyiségfejlesztési célok		
1.	Év eleji ismétlés: lépés, csárdás Bemelegítés: Héja héja Játék: -Körösi kerepesi körtéfa -Pálya: szalag, bot, gumi (változatos forma) -Tükörkép (párban) Lezárás: Hüre hüre	A mozgás és annak kísérete összhangban legyen. Tudják átélni az ének, a zene és a mozgás összhangját. Lépések magabiztos használata. Eszközök rutinszerű használata. Lépés egyéni formálódása.	Önismeret és énkép kialakulása, a sokféle szerepkörben való megmérettetéssel. Az önbizalom növelése, hogy képes együtt mozogni a társaival bonyolultabb feladatok esetén is. Képes legyen a társára tudatosan odafigyelni, ha szükséges, akkor segíteni.	szalag bot gumi babzsák hanganyag hangfal	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák, Testnevelés: Sörgyakorlat, rendgyakorlat, téri tájékozódás
2.	Év eleji ismétlés: ugrás, cifra Bemelegítés: Húzz húzz engemet Játék: -Gólya, gólya gilice -Ugróiskola -Daniéknál a legények (párban) Lezárás: Tüzet viszek	Tanult lépések ismétlése, fejlesztése. Képes legyen 3-5 percig folyamatosan mozogni. Tudjon ütemet tartani. Képes legyen a társaival együtt dolgozni. Tudja a saját és a társa mozgását összehangolni. Képes legyen zenére mozogni. Koordinációs képességek fejlesztése.	Fáradtság érzésének az elviselése. Belső motiváció. Nyilvánosság elviselése. Viselkedési bátorság, határozott fellépés megszerzése. Toleranciára törekvés	ragasztószalag hangfal hanganyag kendő	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák, Testnevelés: szökdelés koordináció

3.	Szüret: Bemelegítés: Dombon török a diót Játékok: -Hagyományápolás -Erre csörög a dió -Lopom uram szőlőjét Lezárás: Fehér szőlő kadarka	Képes a tanult dalok ritmuskísérete tapsal, dobogással, zajkeltő eszközökkel. Hagyományismeret.	Az alkotáshoz szükséges bátorság fejlesztése, a nyilvánosság elviselése. A mindennapi életben szükséges viselkedési bátorság, határozott fellépés megszerzése.	diók hangeszközök hangfal hanganyag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, eszközhasználat, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák, Testnevelés: járás koordináció
4.	Szent Mihály nap (szept. 29.) Bemelegítés: Aratás Játék: -Dinom dánom -Pécsvári nagyvásáron -Kisugró Lezárás: Leányvásár, bál	Képes a tanult dalok ritmuskísérete tapsal, dobogással guggolással. Hagyományismeret. Hagyomány életszerű megjelenítése, megélése.	Az alkotáshoz szükséges bátorság fejlesztése, a nyilvánosság elviselése. A mindennapi életben szükséges viselkedési bátorság, határozott fellépés megszerzése. Társaival együttműködik. Közös tánc élménye. Közösségépítés.	hangfal hanganyag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, eszközhasználat, népdalok tanulása. Magyar nyelv és irodalom: mondókák, Testnevelés: járás koordináció kör
5.	Térformák Bemelegítés: Árva Panni húgom Játékok: -sárga, zöld, piros, kék, rózsaszín, lila -Térformák kialakítása	Hallás után képes megtanulni a színeket és azok jelentését, újra felidézni és összekapcsolni. Népzene a tanult mozgásformák önálló, élményszerű alkalmazása.	Társaival együttműködik. Közös tánc élménye. Közösségépítés. Spontán megnyilvánulás.	hangfal hanganyag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok Testnevelés: járás koordináció

	-Térformák gyakorlása sipszóra -Térformák gyakorlása zenére -Térformák gyakorlása a gyerekek bevonásával -Gyorsasági játékok Lezárás: Szobros kukac fogó (térformák)	Reakció gyorsaság fejlesztése Motiváció felkeltése. Pontos feladatvégzés.	Társaihoz alkalmazkodik, együttesen hajtják végre a feladatokat. Társas kapcsolatok fejlesztése.		reakciógyorsaság pár fogalma guggolás térformák kör
6.	Piros tulipán: Bemelegítés: Tűz, víz, repülő Játékok: -Ég a város ég a ház is -Pányvázás -Körösi kerepesi körtéfa Lezárás: Pálya tulipánokkal	Ugrások ismétlése. Páros lábon történő ugrás Képes legyen a társaival együtt dolgozni. Tudja a saját és a társa mozgását összehangolni. Elrugaszzkodás a földtől. Zenére történő mozgás előkészítése. A páros lábon történő ugrás más kontextusba történő helyezése. Magabiztos élvezetes táncra, improvizációra való törekvés.	Társaihoz való alkalmazkodás. Társas kapcsolatok fejlesztése. Önfejlesztés. Problémamegoldó képesség fejlesztése. Kudartűrő képesség fejlesztése. Empátia, társaival való közös feladatvégzés.	síp kötél hangfal hanganyag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdalok Testnevelés: ugrás, járás koordináció reakciógyorsaság térformák: kör
7.	Piros tulipán: Bemelegítés: Metronóm Játékok:	Zenére történő mozgás előkészítése. Belső hallás fejlesztése	Örömteli tánc. Problémamegoldás	metronóm gumikötél tulipán	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, Testnevelés:

	-Ugróiskola (tulipánnal, gumikötéllel, koronggal) - Tulipánmező zenére -Páros tánc zenére -Moldvai: Pingvines Lezárás: Bemutatás: párban, csoportban, egyénileg. Értékelés	A páros lábon történő ugrás, zenei kontextusba történő helyezése. Ugrós és moldvai táncleptékekkel való ismerkedés. Későbbi tudatos tánctanulás megalapozása. Egyszerre történő tudatos mozgás Egyéni megnyilvánulás örömteli tánc, egyéni koreográfia bemutatása.	Alkalmazkodás, együttműködés társaival, csoportjával. Kudarc-és problémamegoldó képesség fejlesztése. Önállóság Társai előtt szereplés. Értékelés	korongok hangfal hanganyag	ugrás, járás koordináció reakciógyorsaság térformák: kör, sor, oszlop, Környezet: tűz és balesetvédelem
8.	Sárga tulipán Bemelegítés: Bumm (ritmusgyakorlat) Játékok: -Gólya, gólya gilice - Sárga tulipán - Ugróiskola - Rétibe és kapiba Lezárás: Gólyás fogó	Sárga tulipánnal való ismerkedés. Képes legyen a térben tájékozódni, a térformákat, alakzatokat utasításra felvenni. Koordináció fejlesztése Ugrások változatos közegben történő elhelyezése. Alaplépés tovább fejlesztésének előkészítése.	Önfejlesztés Problémamegoldás Kudartűrő Játék örömeinek élvezete.	sárga tulipán ragasztószalag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: ugrás, járás koordináció reakciógyorsaság térformák: sor, kör Környezet: Gólya

9.	Sárga tulipán: lengető előkészítése Bemelegítés: Babzsák fogó Játék: - Szétszórt sárga tulipán zenére - Daniéknál a legények - Dunántúli ugrós zenére páros tánc - Piros és sárga tulipán zenére Lezárás: Egyéni, páros, csoportos bemutatás Értékelés	Testtartás fejlesztése Lengető előkészítése. Tanult tánclepek beépítése a táncos ismeretekhez. Népzene történeti tudatos mozgás gyakorlása. A piros és a sárga tulipán együttes alkalmazása zenére. Bemutatás és egyéni értékelés, kreativitás, feladatmegoldás fejlesztése. Önálló megnyilvánulás, improvizációs képesség fejlesztése.	Alkalmazkodás, Együttműködés társaival, csoportjával. Kudarc-és problémamegoldó képesség fejlesztése. Empátia, segítőkészség fejlesztése. Önállóság Társai előtt szereplés. Értékelés Önreflexió	sárga tulipán hangfal hanganyag piros tulipán	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: ugrás, járás koordináció térformák: sor, kör
10.	Márton nap (nov. 11.) Bemelegítés: Etty, petty, libapetty... Játék: - Hagyományörzés - Ki libámat elviszi - Gyertek haza ludaim - Sárga a liba begye Lezárás: Vesszőátadás,	Hagyományismeret Mindennapi élet szokásai, hiedelmeivel való megismerkedés, megélése. Hagyományátadás Közös feladatvégzés, játék.	Együttműködés társaival Csoportos szereplés, szituációkban történő helytállás. Közösségtudat Magyarságtudat	hanganyag hangfal vesszők	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: ugrás, járás térformák: sor, kör Magyar nyelv és irodalom: Márton-nap

11.	Disznótor, Bemelegítés: Játék: - Hagyományismeret - Eljöttünk mi kántálni - Házasodni szeretne a szomszéd Gyurka Lezárás: Tréfás mondókák jókívánságok	Hagyományismereti tudás átadása, eljátszása.	Közösségépítés Szeretet Magyarságtudat		Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: ugrás, járás,
12.	Tollfosztó Bemelegítés: Árva Panni húgom Játék: - Hagyományismeret - Szöjetelek lányok - Zúg az erdő zúg a mező Lezárás: Jöslások, mondókák	Hagyományismereti tudás átadása, részesevé válni. Tevékenységek kipróbálása. Lengető előkészítése	Közösségépítés Szeretet Magyarságtudat	fonalak	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: ugrás, járás,
13.	Lengető, ugrás Bemelegítés: Majom utánzó játék Játékok: - Tulipánnal ugróiskola, séta, ugrás (szemből oldalirányban) - Erre kakas erre tyúk mondóka	Sárga tulipán továbbfejlesztése lengetővé. Egyéni mozgás másolása. A gesztus láb előre hátra történő mozgás tudatosítása, egyéni tempóban.	Alkalmazkodás. Kudarc-és problémamegoldó képesség fejlesztése. Empátia, segítőkészség fejlesztése. Önállóság	sárga tulipán ragasztószalag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, mondókázás Testnevelés: ugrás, járás téri tájékozódás

	-Ugróiskola (térforma: hullám, cikk-cakk, szétszórva) Lezárás: Metronóm	Somogyi, mezőföldi ugró előkészítése. Lengető egyéni tempóban történő elsajátítása, más közegben történő elhelyezése. Mondóka társítása, segíti a mozgás automatizmusát.	Társai előtt szereplés.		
14.	Lengető, ugrás Bemelegítés: Ritmusgyakorlat (szájjal, taps, lépés, ugrás) Játék: -Pálya (bottal, tulipánnal, mondókával) -Zenére (szájjal, tapssal, séta, ugrás) -Párban, térben mozgás önállóan Lezárás: Közös tánc	A gesztus láb előre hátra történő mozgás tudatosítása, zenére Somogyi, mezőföldi ugró előkészítése. Lengető változatos kontextusba helyezése Mondóka és zene támogatása az automatizmus kialakulásában.	Alkalmazkodás Kudarccs és problémamegoldó képesség fejlesztése. Empátia, segítőkészség fejlesztése. Önállóság Társai előtt szereplés	hangfal hanganyag bot tulipán ragasztószalag	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, mondókázás Testnevelés: ugrás, járás téri tájékozódás
15.	Advent, Luca nap Bemelegítés: krampuszjárás Játék: -Hagyományápolás -Mondókák: Rontom, bontom -Fehér alak boszorkány	Hagyományismereti tudás átadása, részesévé válni. Tevékenységek kipróbálása.	Közösségépítés Szeretet Magyarságtudat	hanganyag hangfal zörgő hangeszközök Luca szék	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: ugrás, járás,

	-Megjöttünk mi reggelre Lezárás: Kotyolás tréfa				Magyar nyelv és irodalom: Advent, Luca nap
16.	Családjárás, Betlehemezés, Bemelegítés: Játék: -Ne féljetelek pásztorok - Szent családjárás: Elindult Mária Lezárás: Ostya átadása	Hagyományismereti tudás átadása, részesévé válni. Tevékenységek kipróbálása.	Közösségépítés Szeretet Magyarságtudat	hanganyag hangfal hangeszközök ostya jelmezek	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: ugrás, járás, Magyar nyelv és irodalom: Családjárás Betlehemezés
17.	Karácsony, Aprószentek Bemelegítés: Hagyományismeret Játék: -Betlehemezés -Karácsonyfa állítás -Adjon az Úristen Lezárás: Aprószentek napi vesszőzés	Hagyományismereti tudás átadása, részesévé válni. Tevékenységek kipróbálása.	Közösségépítés Szeretet Magyarságtudat	hanganyag hangfal hangeszközök jelmez	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: ugrás, járás, Magyar nyelv és irodalom: Karácsony, aprószentek

18.	Új év, Vízkereszt napja Bemelegítés: Szobros kukac fogó Játék: -Hagyományápolás -Hallod -e te háznak ura - Vízkeresztelés Lezárás: Növényeink jelképes megöntözése	Hagyományismereti tudás átadása, részesévé válni. Tevékenységek kipróbálása. Tevékenységek kipróbálása.	Közösségépítés Szeretet Magyarságtudat	hangfal hanganyag víz növények	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: ugrás, járás, Magyar nyelv és irodalom: Ű Újév, Vízkereszt napja
19.	Zöld tulipán: Cifra Bemelegítés: Ritmusgyakorlat, metronóm Játék: -Cifra képekkel - Zöld tulipán (változatos térformák) - Sírítsd meg, fordítsd meg (egyéni, csoportosan) Lezárás: Mókuskok ki a házból	Testtartás fejlesztése Ritmikai képességek fejlesztése. Cifra előkészítése Tanult tánclépések beépítése a táncos ismeretekhez. Népzenei történő tudatos mozgás gyakorlása. Bemutató és egyéni értékelés, kreativitás, feladatmegoldás fejlesztése. Önálló megnyilvánulás, improvizációs képesség fejlesztése	Alkalmazkodás Társaival együttműködik. Kudarcs-és problémamegoldó képesség fejlesztése. Empátia, segítőkészség fejlesztése. Önállóság Társai előtt szereplés.	metronóm képek zöld tulipán ragasztószalag ugráló kötél	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, mondókázás Testnevelés: ugrás, járás téri tájékozódás

20.	Zöld tulipán: Cifra Bemelegítés: Metronóm Játék: -Sírítsd meg, fordítsd meg -Cifra zenére (Tükör játék) - Cifra párban (bottal, kötéllel) Lezárás: Páros, csoportos bemutatás eszközökkel	Testtartás, belső hallás fejlesztése Ritmikai képességek fejlesztése. Cifra tudatosítása. Tanult tánclépések beépítése a táncos ismeretekhez. Népzenei történő tudatos mozgás gyakorlása. Bemutató és egyéni értékelés, kreativitás, feladatmegoldás fejlesztése. Önálló megnyilvánulás, improvizációs képesség fejlesztése Dunántúli, Somogyi ugrós előkészítése	Alkalmazkodás Társaival együttműködik. Kudarcs-és problémamegoldó képesség fejlesztése. Empátia, segítőkészség fejlesztése. Önállóság Társai előtt szereplés.	hangfal hanganyag bot kötél	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, mondókázás Testnevelés: ugrás, járás téri tájékozódás
21.	Gyertyaszentelő Boldogasszony napja (febr.2), Balázs nap Bemelegítés: Ég a gyertya ég Játék: -Hagyományismeret, jóslás - A, a, a, ma vagy Balázs napja Lezárás: Balázsolás, osztályok köszöntése	Hagyományismereti tudás átadása, részesévé válni. Tevékenységek kipróbálása. Osztályok közötti jó kapcsolat ápolása.	Közösségépítés Szeretet Magyarságtudat	gyertya jelmez étel, ital	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: ugrás, járás, Magyar nyelv és irodalom:

					Boldogasszony napja, Balázs nap
22.	Bálint nap Bemelegítés: Elvesztettem zsebkendőmet Játék: -Hagyományápolás -Csillagborcsa -Piros-sárga-zöld tulipán pálya -Kedvenc lépés bemutatása zenére Lezárás: Kígyókirály (a tanult lépésekkel)	Hagyományápolás Ritmikai képességek fejlesztése. Cifra összefoglalása, eddig tanult lépések alkalmazása, beépítése a táncos ismeretekhez. Népzenere történő tudatos mozgás gyakorlása. Önálló megnyilvánulás, improvizációs képesség fejlesztése	Alkalmazkodás Társaival együttműködik. Kudarc-és problémamegoldó képesség fejlesztése. Empátia, segítőkészség fejlesztése. Önállóság Társai előtt szereplés szerepvállalás.	tulipánok hanganyag hangfal seprű	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: ugrás, járás, cifra, koordináció Magyar nyelv és irodalom: Bálint nap
23.	Farsang Bemelegítés: Jelmezes táncbemutató Játék: -Farsang, farsang -Felülük a sültkrumplinak hátára -Hipp, hopp farsang Lezárás: Mondókák táncal	Hagyományismereti tudás átadása, részesévé válni. Tevékenységek kipróbálása. Osztályok közötti jó kapcsolat ápolása.	Közösségépítés Szeretet Magyarságtudat	hangfal hanganyag jelmez	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: ugrás, járás, cifra, koordináció Magyar nyelv és irodalom: Farsang

Alcím

24.	Kék tulipán Bemelegítés: Babzsák fogó Játék: -Vízbe tesszük lábunkat (ritmikus szavak) -Pálya (gumikötél, korongok, kötéllel) -Mondókával -Zenére Lezárás: Héja, héja	Testtartás fejlesztése mozgás közben Lép-érint tudatosítása. Népzenere történő tudatos mozgás gyakorlása. Az érintést mindig megelőzi a lépés. Tartás, ellentartás fejlesztése Páros táncok előkészítése.	Alkalmazkodás Társaival együttműködik. Kudarc-és problémamegoldó képesség fejlesztése. Empátia, segítőkészség fejlesztése. Önállóság	babzsák kék tulipán gumikötél korongok kötél hanganyag hangfal	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, mondóka tanulás népdaltanulás Testnevelés: lépés, kilépés, koordináció
25.	Alapmotívum: forgás Bemelegítés: Hajlik a meggyfa Játék: -Szédbabázás -Zabot viszek -Húzz, húzz engemet Lezárás: Kendőelkapó	Forgás, keringés előkészítése, csoportosan, egyénileg, párosan. Testtartás, egyensúlyérzék, térérzék fejlesztése. Egyéni tempóban történő gyakorlás. Páros néptánc, forgás előkészítése.	Alkalmazkodás Társaival együttműködik. Kudarc-és problémamegoldó képesség fejlesztése. Empátia, segítőkészség fejlesztése. Önállóság Önfejlesztés	hangfal hanganyag kendő	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, mondóka tanulás daltanulás Testnevelés: koordináció, időbeli és térbeli viszonyok tartás-ellentartás,
26.	Kiszeahajtás, Villózás Bemelegítés: Molnár technika Játék:	Hagyományismereti tudás átadása, részesévé válni. Tevékenységek kipróbálása.	Közösségépítés Szeretet Magyarságtudat	hanganyag hangfal	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás

	-Hagyományörzés -Kisze báb készítése -Haj ki, kisze haj -Haj ki, kikisze Lezárás: Villőzés	Osztályok közötti jó kapcsolat ápolása.			Testnevelés: járás, forgás, egyensúlyérzék Magyar nyelv és irodalom: Kiszehajtás Villőzés
27.	Húsvét Bemelegítés: Gergely napja(toborzás) Játék: -Hagyományörzés -Szent György nap -Komatálat hoztam - Ugyan édes komámasszony Lezárás: Mondóka, táncház	Hagyományismereti tudás átadása, részesévé válni. Tevékenységek kipróbálása. Osztályok közötti jó kapcsolat ápolása. Toborzás Közös élményszerű táncolás. Érdeklődés felkeltése.	Közösségépítés Szeretet Magyarságtudat	hangfal hanganyag komatál	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: járás, forgás, egyensúlyérzék Magyar nyelv és irodalom: Gergely napja Szent György nap Húsvét
28.	Pünkösöd Bemelegítés: Molnár technika Játék: Bújj, bújj, zöld ág	Finommotorikus képességek fejlesztése	Közösségépítés Szeretet Magyarságtudat	hangfal hanganyag kendő	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás

	-Hagyományörzés -Vitnyédi pünkösödölés -Mondókázás -A pünkösdi rózsza Lezárás: Gyolcs szélű párnám	Hagyományismereti tudás átadása, részesévé válni. Tevékenységek kipróbálása. Osztályok közötti jó kapcsolat ápolása. Toborzás Közös élményszerű táncolás.			Testnevelés: járás, forgás, egyensúlyérzék Magyar nyelv és irodalom: Pünkösöd
29.	Anyák napja Bemelegítés: Molnár technika Játék: -Hagyományörzés -Fehér liliomszál -Édes anyám rózsafája -Anyám édes anyám Lezárás: Virág készítése	Testtartás, egyensúlyérzék, finommotorikus képességek fejlesztése. Hagyományismereti tudás átadása, részesévé válni. Tevékenységek kipróbálása. Osztályok közötti jó kapcsolat ápolása. Anyák napja virág készítés. Közös élményszerű táncolás.	Közösségépítés Szeretet Magyarságtudat	hangfal hanganyag kendő	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás Testnevelés: járás, forgás, egyensúlyérzék Magyar nyelv és irodalom: Anyák napja
30.	Szent Iván nap Bemelegítés: Molnár technika Játék: -Hagyományörzés -Tűzet viszek	Finommotorikus képességek fejlesztése. Hagyományismereti tudás átadása, részesévé válni. Tevékenységek kipróbálása.	Közösségépítés Szeretet Magyarságtudat	hangfal hanganyag kendő piros tulipán	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése, népdaltanulás

	-Ég a tűz szentiváni tűz Lezárás: Piros tulipán, tűzugrás	Osztályok közötti jó kapcsolat ápolása. Toborzás Közös élményszerű táncolás.			Testnevelés: járás, forgás, egyensúlyérzék Magyar nyelv és irodalom Szent Iván napja
31.	Mit tanultunk eddig? Bemelegítés: Babzsákfogláló Játék: -Térfogláló -Tulipánok - Somogyi, Dunántúli ugrós lépései Lezárás: Az én cicám olyan rest	Testtartás, egyensúlyérzék, térérzék fejlesztése. Tanult térformák, elsajátított tánclepek átismétlése. Csoportos gyakorlás Páros néptánc Somogyi Dunántúli táncok előkészítése	Alkalmazkodás Társaival együttműködik. Kudarcs és problémamegoldó képesség fejlesztése. Empátia, segítőkészség fejlesztése. Önfejlesztés Egyéni kreativitás kibontakoztatása.	hanganyag, babzsák, korongok, gumi, ugróiskolák, tulipánok, dió, kendő	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése Testnevelés: koordináció, időbeli és térbeli viszonyok tartás-ellentartás,
32.	Mit tanultunk eddig? Bemelegítés: Akkor szép az erdő ritmusgyakorlat Játék: Táncház, bemutató Lezárás: Értékelés	Testtartás, egyensúlyérzék, térérzék fejlesztése. Tanult térformák, elsajátított tánclepek átismétlése, élményszerű alkalmazása. Csoportos gyakorlás	Alkalmazkodás Társaival együttműködik. Kudarcs és problémamegoldó képesség fejlesztése. Empátia, segítőkészség fejlesztése.	hanganyag, babzsák, korongok, gumi, ugróiskolák, tulipánok, dió, kendő	Ének-zene: ritmusérzék fejlesztése Testnevelés: koordináció, időbeli és térbeli viszonyok tartás-ellentartás,

		Páros néptánc Somogyi Dunántúli táncok előkészítése Egyéni, páros, csoportos bemutatók. Tanévet lezáró értékelés	Önfejlesztés Egyéni kreativitás kibontakoztatása.		
--	--	--	---	--	--